



ကြီးသုံးကြီးကိုလုပ်ကြံရန်
ဟစ်တလာ၏အကြံ
လင်းယုန်မောင်မောင်



မြန်မာပြန်သူ၏ အမှာ

ကျွန်တော်သည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး၏ အဓိကလက်သည် တရားခံဖြစ်သော နာဇီဂျာမနီမှ ဖက်ဆစ်ခေါင်းဆောင် ဟစ်တလာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ယခင်က စာအုပ်သုံးအုပ်ရေးသားပြုစုခဲ့ဖူးပါသည်။ ။ ယင်းစာအုပ်များမှာ ၁၉၆၅ ခုနှစ်က "ဟစ်တလာအတ္ထုပ္ပတ္တိ"၊ ၁၉၆၈ ခုနှစ်က "ဟစ်တလာ သေတမ်းစာ"နှင့် ၁၉၇၁ ခုနှစ်က "မှောင်မိုက်သောနေ့ရက်များ" သို့မဟုတ် "ဟစ်တလာလုပ်ကြံမှု" စသည် တို့ ဖြစ်ပါသည်။ ။ ယင်းစာအုပ်များ အနက် "ဟစ်တလာအတ္ထုပ္ပတ္တိ"မှာ စာဖတ်ပရိသတ် လက်ခံအားပေးမှုကြောင့် လေးကြိမ် ရိုက်နှိပ်ခဲ့ရပါသည်။ (ပဉ္စမအကြိမ် ရိုက်နှိပ်ရန် အစီအစဉ်ရှိပါ သော်လည်း စက္ကူဈေးနှုန်း ကြီးမြင့်နေမှုကြောင့် လောလောဆယ် ဆိုင်းငံ့ထားရပါသည်။)

ဟစ်တလာ အတ္ထုပ္ပတ္တိနှင့်ပတ်သက်၍ စာဖတ်ပရိသတ်က မည်မျှ စိတ်ဝင်စားကြောင်းကို ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် နယ်များ သို့ နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း စာပေဟောပြောပွဲနှင့် စာပေဆွေးနွေးပွဲများ အတွက် အကြိမ်ကြိမ် ခရီးထွက်ခဲ့ရစဉ်က ကြုံတွေ့သိရှိခဲ့ရပါသည်။ ။ အထူးသဖြင့် စာဖတ်ပရိသတ်နှင့် တိုက်ရိုက်ထိတွေ့ရသည့် စာပေဆွေးနွေးပွဲများ ၌ "ဟစ်တလာအတ္ထုပ္ပတ္တိ" ကို အကြောင်းပြု၍ ဝေဖန်ချက်များ၊ ဆွေးနွေးချက်များ နှင့် မေးမြန်းချက်များကို ကြားနာခဲ့ရပါသည်။ ။ ယခုနှစ် စာဆိုတော် ရက်များအတွင်း အနယ်နယ်အရပ်ရပ်သို့ ခရီးဆက်ခဲ့ရာတွင် လည်း စစ်တွေ၊ ချောက်၊ ကျောက်ပန်းတောင်း စသည် မြို့များမှ စာပေဆွေးနွေးပွဲများ ၌

"ဟစ်တလာအတ္ထုပ္ပတ္တိ" ကို ဘာရည်ရွယ်ချက်နှင့် ရေးခဲ့ပါသလဲ၊ ဘယ်လိုရေးခဲ့ပါသလဲ၊ ဟစ်တလာသေတယ်ဆိုတာ တကယ်အမှန်ပဲလား စသည့်မေးခွန်းများ အပြင် "ဟစ်တလာသည် သူစီးသည့်ကားကို ကိုယ်တိုင် မောင်းပါသလား၊ သို့မဟုတ် ဒရိုင်ဘာနှင့် မောင်းပါသလား"ဟူသော မေးခွန်းများ အထိ မေးမြန်းကြသည် ကို တွေ့ခဲ့ရပါသည်။ ။

ဟစ်တလာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာလူမျိုးများ ထဲမှ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်များ အနေဖြင့် ထိုမျှလောက် စိတ်ပါဝင်စားနေကြသည် မှာ အဆိုးမဆိုသာပါ။ ဟစ်တလာ၏ မိခင်နိုင်ငံ ဖြစ်သော ဂျာမနီနှင့် တကွ ပြင်သစ်၊ အင်္ဂလန် စသည့် ဥရောပနိုင်ငံများ တွင် သည့်ထက်ပို၍ ဆိုးပါသည်။ ။ နောက်ဆုံးကုန်ကုန်ပြောရလျှင် ဟစ်တလာ အသက်ထင်ရှားရှိစဉ်က စီးခဲ့သည့် မော်တော်ကားကိုပင်လျှင် မကြာမီက ဒေါ်လာသိန်းသောင်းချီ၍ လေလံဆွဲခဲ့သူများ ရှိနေခြင်းဖြင့် ဟစ်တလာနှင့်ပတ်သက်၍ ယနေ့ထက်တိုင် "အရှိန်" မသေသေးကြောင်း သိသာထင်ရှားလှပါသည်။ ။

သို့ဖြစ်၍ လည်း ဟစ်တလာကို မဏ္ဍိုင်ထား၍ ရေးသားပြုစုခဲ့ကြသည့်စာအုပ်များမှာ အနောက်နိုင်ငံများ တွင် အဟောင်းရော အသစ်ပါ ယခုအထိ ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေ၍ မဆုံးနိုင်အောင် ရှိနေကြသည် ကို တွေ့ရပါသည်။ ။

ယခု စာဖတ်သူ၏ လက်ဝယ်ရောက်ရှိနေသော "ကြီးသုံးကြီးကို လုပ်ကြံရန် ဟစ်တလာ၏ အကြံ" အမည်ရှိစာအုပ်မှာ အထက်ဖော်ပြပါ စာအုပ်များ အနက်မှ မြန်မာနိုင်ငံသို့ နောက်ဆုံးရောက်ရှိ လာသည့် စာအုပ်တစ်အုပ်ကို မြန်မာဘာသာဖြင့် ပြန်ဆိုထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ။ စာအုပ်၏ အမည်ရင်း မှာ "Hitler's Plot to Kill the Big Three" ဖြစ်၍ ရေးသူ

မှာ ဟန်ဂေရီ စာရေးဆရာ Lasio Havas ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ။ မူလစာရေးသူက ဟန်ဂေရီဘာသာဖြင့် ရေးသားခဲ့ပြီး ယင်းကို တစ်ဖန် Kathleen S zasz ဆိုသူ အမေရိကန် စာရေးဆရာမတစ်ဦး အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ပြန်ဆိုခဲ့ပါသည်။ ။ ထိုသို့ ပြန်ဆိုထားသော စာအုပ်ကို အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင် ၁၉၆၉ ခုနှစ်၊ ဇွန်လက တစ်ကြိမ်၊ ၁၉၇၁ ခု ဇန်နဝါရီလက တစ်ကြိမ်၊ နှစ်ကြိမ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့ရာ ယခု ဤမြန်မာပြန် စာအုပ်မှာ ဒုတိယအကြိမ်ထုတ် စာအုပ်မှ ပြန်ဆိုလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ။

ဤစာအုပ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ စာဖတ်သူများအား ကြိုတင်အစီရင်ခံလိုသည့် အချက်သုံးချက် ရှိနေပါသည်။ ။

ပထမအချက်မှာ ဤစာအုပ်တွင် "ကြီးသုံးကြီး" ဟူ၍ စတာလင် ရစဘဲနှင့် ချာချီတို့ အမည်များ ပါရှိနေသော်လည်း စာအုပ်ပါအကြောင်းအရာများမှာ နိုင်ငံရေးနှင့် လုံးဝပတ်သက်ခြင်း မရှိဘဲ တကယ့်အဖြစ်အပျက်များကို အခြေခံ၍ ဝတ္ထုဆန်ဆန် ရေးသားထားခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ ။ အထူးသဖြင့် လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်း ၃၀ ခန့်က ၁၉၄၃ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလအတွင်း အီရန်နိုင်ငံ တီဟာရန်မြို့တွင် ဆိုဗီယက်၊ အမေရိကန်နှင့် ဗြိတိသျှခေါင်းဆောင်ကြီးများ တွေ့ဆုံကြရာ၌ အဆိုပါ ခေါင်းဆောင်ကြီးများ၏ အသက်ကို လုပ်ကြံရန်ရောက်ရှိနေကြသည့် ဂျာမန်သူလျှို့ဝှက်များ နှင့် ၎င်းတို့ အကြံအစည်များကို မပျက်ပျက်အောင် ဖျက်ဆီးဟန့်တားကြသည့် အမေရိကန်၊ ဗြိတိသျှနှင့် ဆိုဗီယက်ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့ဝင်များ ၏ လက်စွမ်းပြကြသည့် သူလျှို့ဝှက်လမ်း သက်သက်သာ ဖြစ်ကြောင်း အစီရင်ခံလိုပါသည်။ ။

ဒုတိယအချက်မှာ ဤစာအုပ်တွင် ဇာတ်ကောင်များ ၏ အမည်များကို မူရင်းနာမည်အတိုင်း အပြည့်အစုံမသုံးဘဲ နာမည်အတိုများကိုသာ

သုံးစွဲထားခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ။ ဥပမာ မူရင်းနာမည် အားနက်စိမာဆာ ကို မာဆာဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ပါစီဒေါင်းဝေါ့ဒ်ဟူသော အမည်ကို ပါစီ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဝမ်းဒါးပိုင်းလော့ဟူသော အမည်ကို ပိုးလော့ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အလျဉ်းသင့်သလို လွယ်ကူအောင် သုံးစွဲပြန်ဆိုထားပါ သည် ။ ဤသည် မှာ အခေါ်ရခက်လှသော အနောက်နိုင်ငံမှ နာမည်များကြောင့် ဘာသာပြန်ဝတ္ထုများ ဖတ်ရှုရာတွင် စိတ်ပျက်ဖွယ် ရာ ကြုံတွေ့ကြရတတ်သော စာဖတ်ပရိသတ်အတွက် လွယ်ကူချောမော စေရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။ ။

တတိယအချက်မှာ ဤစာအုပ်ပါ ဇာတ်လမ်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဖြစ်ပါ သည်။ ။ အမှန်အတိုင်း ဝန်ခံရလျှင် ကျွန်တော်သည် ဤစာအုပ်ကို ပထမ အကြိမ် ဖတ်ရှုခဲ့စဉ်က မူရင်းစာရင်းသူ၏ အရေးအသား (ရေးဟန်)နှင့် ဇာတ်ကွက်၊ ဇာတ်လမ်း (အကြောင်းအရာ)အပေါ်တွင် "ဘူးလုံးနားမ ထွေး" ဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။ ။ မူရင်းစာရေးသူ၏ ရေးဟန်မှာ အခန်းအကူးအပြောင်း အဖြတ်အတောက်များ များ ပြားလှသည့်ပြင် အကြောင်းအရာအားဖြင့်လည်း သူလျှို့ဇာတ်လမ်းပီပီ ရှုပ်ရှုပ်ထွေးထွေးဖြင့် မြှုပ်ကွက်များ ပါရှိနေပြန်ရာ ဖတ်ရင်း ဖတ်ရင်း မျက်စိနောက်ကာ ဦးနှောက်ခြောက်ခဲ့ရပါသည်။ ။

သို့ဖြင့် ဒုတိယအကြိမ်နှင့် တတိယအကြိမ်အထိ သုံးကြိမ်သုံးခါတိတိ ပြန်ဖတ်ကြည့်တော့မှ မူရင်းစာရေးသူ၏ ရေးဟန်နှင့် ဇာတ်လမ်းကို အ ရသာ ခံနိုင်ပါတော့သည်။ ။ အထူးသဖြင့် မူရင်းစာရေးသူ၏ ရေးဟန်မှာ ဝတ္ထုမဆန်ဘဲ ရုပ်ရှင်ဆန်လှသည် ဖြစ်ရာ စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ဖတ်ရသ ည် နှင့်မတူဘဲ လှုပ်ရှားမှု (Action) များများ နှင့် အခန်းအကူးအပြောင်း (Cut) များများ ပါဝင်သည့် ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကားတစ်ကားကို ကြည့်ရသည် နှ င့် တူနေပါသည်။ ။

သို့ဖြစ်ရာ ယခု မြန်မာဘာသာဖြင့် ပြန်ဆိုရာ၍ ကျွန်တော်သည် မူရင်းစာရေးသူ၏ ဆန်းသစ်သော ရေးဟန်နှင့် ဤစာအုပ်ပါဌာမန်၊ အမေရိကန်၊ ဗြိတိသျှ၊ ဆိုဗီယက်နှင့် အီရန်သူလျှို့များ ၏ ရှုပ်ထွေးပွေလီလှသော အကြောင်းအရာ ဇာတ်လမ်း၊ ဇာတ်ကွက်များကို မြန်မာစာဖတ် ပရိသတ်များ လွယ်ကူချောမွေ့စွာ နားလည်သဘောပေါက်စေရန် အတတ်နိုင်ဆုံး ကြိုးစား၍ ပြန်ဆို ထားပါသည်။ ။ သို့ပြန်ဆိုရသဖြင့် ဤစာအုပ်သည် လုံးစေ့ပတ်စေ့ တိုက်ရိုက်ဘာသာပြန်ဆိုထားသည့် စာအုပ်တစ်အုပ် မဟုတ်ကြောင်း ဝန်ခံလိုပါသည်။ ။ အချို့နေရာများ ၌ ပို၍ ရှင်းလင်း ခိုင်မာစေရန် ကျွန်တော့်ထံတွင် ရှိနေသည့် အခြားစာအုပ် စာတမ်းများကိုလည်း အထောက်အထားအဖြစ် ကိုးကားခဲ့ပါသည်။ ။

နိဂုံးချုပ်အားဖြင့် ဤစာအုပ်ကို ယခုကဲ့သို့ ပြန်ဆိုရေးသားပြုစုရာ၌ အဘက်ဘက်မှ ပိုင်းဝန်းကူညီခဲ့ကြသော စာရေးဆရာ အောင်ခန့်၊ ဆရာပါရဂူ၊ ဆရာမာဃ၊ မလေးလုံနှင့် ရွှေပြည်စိုး ပုံနှိပ်တိုက်ပိုင်ရှင် ဦးအုံးစိန်တို့ အား ကျေးဇူးအထူးတင်ရှိပါကြောင်း အမှတ်တရ ဖော်ပြအပ်ပါသည်။ ။

လင်းယုန်မောင်မောင်

၁၉၇၃၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၂၁။

မူရင်းစာရေးသူ၏ စကားချီး

ဤစာအုပ်တွင် အပိုင်းသုံးပိုင်း ခွဲခြားဖော်ပြထားရာ ယင်းအပိုင်း သုံးပိုင်း၏ ခေါင်းစဉ်များမှာ လူအများ သိနားလည်ပြီး ဖြစ်ကြသည့် ဘကုံးရှစ်လုံးပင်ဖြစ်ပါသည်။ ။ ရှေးဟောင်း ရောမဘာသာ ဝေါဟာရ အသုံးအနှုန်းနှင့် ရာဇဝတ်မှုများ ဆိုင်ရာ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး အစဉ်အလာအရ အဆိုပါ "ဘကုံးရှစ်လုံး"သည် "အခြေအနေဖော်ပြချက်များ" ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ည် ။ တရားခံက ဘယ်သူလဲ?၊ အမှုက ဘာမှုလဲ?၊ ဘယ်နေရာမှာ ကျူးလွန်ခဲ့သလဲ?၊ ဘယ်လို ကျူးလွန်ခဲ့သလဲ?၊ ဘယ်သူတွေနဲ့ ပူးပေါင်း ကြံစည်ခဲ့သလဲ?၊ ဘာကြောင့် ကျူးလွန်ခဲ့တာလဲ?၊ ဘယ်တုန်းက ကျူးလွန်ခဲ့တာလဲ?၊ ဘာတွေ ဖြစ်ခဲ့သလဲ?။

ခြွင်းချက်အနေဖြင့် အနည်းငယ်မျှသော ပုဂ္ဂိုလ်များမှ တစ်ပါး ဤစာအုပ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော အမည်များမှာ တကယ့်အမည်ရင်းများ ပင် ဖြစ်ပါသည် ။ လောလောဆယ် လက်ရှိအခြေအနေနှင့် အလုပ်တာဝန်များ အရ ထိခိုက်ဖွယ်ရာ ရှိသူများကိုသာ ခြွင်းချက်အနေဖြင့် အမည်များ ပြောင်းလွဲထားပါသည် ။

မိမိတို့ နှင့် ပတ်သက်၍ ဖြစ်ပျက်ခဲ့သမျှ အကြောင်းစုံကို ပြန်ပြောင်းပြောပြခဲ့ကြသူများအား လည်းကောင်း၊ မိမိတို့ ၏ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းများကို စိတ်တိုင်းကျ အသုံးပြုခွင့် ပေးခဲ့သူများအား လည်းကောင်း၊ စာရေးသူက အထူး ကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း ဖော်ပြလိုပါသည် ။ ယင်းပုဂ္ဂိုလ်များမှာ အိုင်ဒါကိုဗာလ်စကာ၊ အားနက်စ်မာဆာ၊ ဂျိုးဇက်ချနာဘဲလ်၊ ဂါးဟဒ်ဖရွမ်၊ ဂျက်ကော့ကပ်ဖာစတိန်၊ ဟာမာ အက်ဘ်တီဟာ့ဂျ်၊ အော်တိုစကော့ဇီနီ၊ သော်မတ်စ်ဂျက္ကဆင်း၊ ဂျိုးဂျက္ကီဘဲဂွင်နှင့် ပေါလ်ပိုးဘွေစ်တို့ ဖြစ်ပါသည် ။

ဤစာအုပ်ကို ယခုကဲ့သို့ ရေးသားပြုစုနိုင်ခဲ့ခြင်းမှာ စာရေးသူအား အဘက်ဘက်က အချိန်ကုန်ခံ၊ အပင်ပန်းခံ၍ ပူးပေါင်းကူညီခဲ့ကြသူများကြောင့်ပင် ဖြစ်ပါသည် ။ အချို့ကိစ္စ အချို့နေရာများ တွင် ဤပုဂ္ဂိုလ်များ သည် စာရေးသူအလိုရှိသော အချက်အလက် အထောက်အထားများ ရရှိရေးအတွက် ဘေးအန္တရာယ်ကိုပင် ရင်ဆိုင်၍ ရှာဖွေထောက်လှမ်း၍ စုံစမ်းပေးခဲ့ကြပါသည် ။ ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ်မှ

ဤပုဂ္ဂိုလ်များ ၏ ပူးပေါင်းကူညီမှုမပါဘဲ ဤစာအုပ်ကို ရေးသားနိုင်စရာ အကြောင်း မရှိပါ။ သို့ပါ၍ ယင်းသို့ အစွမ်းကို ကူညီခဲ့ကြသော မစ္စကံအင်နီဟာဗက်စ် (ဘယ်လ်ဂျီယမ်၊ ဆွစ်ဇာလန်၊ ပြင်သစ်)၊ မစ္စကံ စီ၊ အပ်၊ (ဆိုဗီယက်ယူနီယံ၊ အရှေ့ဂျာမနီ)၊ မစ္စဂါဒါ ကလော့စ် (အနောက်ဂျာမနီ)၊ မစ္စကံ မာရီယန်နီ ဝစ်ဒ်မန်း(အနောက်ဂျာမနီ)၊ ပိုင်ယာရီ ဘရစ်ဆဒ် (စပိန်)၊ ရောလချေဆဲလ် (အီရန်)၊ အဒမ်မင်နီဆီယန် (အီရန်)၊ ဂျိုဆေ မန်းဒက်စ် (အာဂျင်တီးနား၊ ချီလီ)၊ ဂျိမ်း မောရစ္စ (အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု) နှင့် ဒေါက်တာမော့တိုဝေါ့လ်ဖ် (အစ္စရေး) တို့ အား အထူးကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း ဖော်ပြလိုပါသည်။ ။

ထို့ပြင် သမိုင်းဝင် စာရွက်စာတမ်းများ သိမ်းဆည်းရာ ဗဟိုဌာနချုပ် (ပဲရစ်) အားလည်းကောင်း၊ ဂျာမန်အမျိုးသားများ ၏ မှတ်စုမှတ်တမ်းများ ဆိုင်ရာ မော်ကွန်းတိုက် (မြူနစ်) အားလည်းကောင်း၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ အမျိုးသားမှတ်တမ်းများ နှင့် စာတမ်းများ သိမ်းဆည်းရာဌာန (ဝါရှင်တန်) အားလည်းကောင်း၊ စာရေးသူက ကျေးဇူးဥပကာရ တင်ရှိကြောင်းကိုလည်း ဖော်ပြအပ်ပါသည်။ ။

ကိုးကားခဲ့သော စာအုပ်စာတမ်းများ

Hitler's Plot to Kill the Big Three Lasio Havas

The Lat Days of Hitler H.. R Trever Roper

Hitler Allan Bullock

The Rise and Fall of Third Reich William Shirar

ဇာတ်လမ်းမိတ်ဆက်

ပါရှင်းလူမျိုးများ သည် ၎င်းတို့ ၏ မြို့တော်ဖြစ်သော တီဟာရန်မြို့ကို မူလအစကပင် ယခုလက်ရှိနေရာတွင် မဟုတ်ဘဲ အခြားတစ်နေရာတွင် ရွေးချယ် တည်ဆောက်သင့်ကြသည် ။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ယခုလက်ရှိ တီဟာရန်မြို့တော်မှာ သောက်ရေသုံးရေ ရှားပါးလှသည် နှင့်အမျှ ရာသီဥတု ဆိုးဝါးလှသောကြောင့်တည်း။

မိုင်နှစ်ဆယ်ခန့် ကွာဝေးသောအရပ်မှ နေ၍ စမ်းချောင်းတစ်ခုကို တီဟာရန်မြို့တော်ဆီသို့ ရေစီးကြောင်းပြောင်း၍ ဖောက်လုပ်ထားသည့်တိုင်အောင် မြို့သူမြို့သားများ အတွက် ရေအခက်အခဲဖြင့် ကြုံနေကြရဆဲပင်ဖြစ်သည် ။ ရာသီဥတုအနေဖြင့်လည်း နွေရာသီတွင် ပူလွန်းအိုက်လွန်းလှသဖြင့် မြို့သူမြို့သားများမှာ နေ့ရှိသရွေ့အိမ်ထဲက အိမ်ပြင်မထွက်ဘဲ အရိပ်ထဲမှာ ပင် နေကြသည် က များ သည် ။ တစ်ဖန် ဆောင်းရာသီရောက်ပြန်လျှင်လည်း ခိုက်ခိုက်တုန်အောင် အေးလွန်းလှသဖြင့် မြေအောက်ခန်းများ တွင် တစ်ချိန်လုံးလိုလို အောင်းနေတတ်ကြ၏။ စာရင်းဇယားများ နှင့် ကိန်းဂဏန်းများကို ယုံကြည်အားထားသူများ အတွက် ပြောရပါမူ မြို့တော်တစ်ခုလုံးရှိ လူဦးရေ၏ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းမှာ လူပေါ်ကျော၊ လူတေလေကြမ်းပိုးများ ၊ သူတောင်းစားများ နှင့် ရာဇဝတ်ကောင် လူဆိုးသူဆိုးများ သာ ဖြစ်ကြပြီး ၂၅ ရာခိုင်နှုန်းမှာ ကုန်သည် ပွဲစားများ ၊ စာရေးစာချီ၊ အမှုထမ်း များ နှင့် အတတ်ပညာရှင်များ ဖြစ်ကြသည် ။ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းမှာ ရရာကျပ်နန်းအလုပ်များကို ဖြစ်သလို လုပ်ကိုင်စားသောက်နေကြရရှာသည့် အနုပညာရှင်များ ဖြစ်ကြ၍ ကျန် ၅ ရာခိုင်နှုန်းသာလျှင် စက်မှု လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အလုပ်သမားများ ဖြစ်ကြသည် ။ မြို့လူဦးရေ ရှိရှိသမျှအနက် ဤစက်မှုအလုပ်သမား များ သာလျှင် နီးနီးကြားကြား ကြိုးကြိုးစားစားဖြင့် လှုပ်ရှားသွားလာနေကြသည် ကို

တွေ့ကြ ရသည်။ ။

သို့သော် တစ်ခုထူးခြားသည် မှာ ၁၉၄၁-၄၂ ခုနှစ်များ အတွင်းကပင် လျှင် စာရေးတတ် ဖတ်တတ်သော တိုင်းရင်းသားများ ၏ အရေအတွက် မှာ အံ့ဩလောက်အောင် မြင့်မားများ ပြား နေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ။ အီရန် နိုင်ငံ၏ အခြားအခြားသော မြို့ကြီးပြကြီးများ နှင့်မတူဘဲ တီဟာရန် မြို့ နေလူထု၏ ထက်ဝက်မှာ စာရေးစာဖတ်တတ်သူများ ဖြစ်ကြသည်။ ။

အကြောင်းအရာ အချက်အလက်အားဖြင့် ဆက်စပ်မှု မရှိသော်ငြား လည်း စာမတတ်သူ ဦးရေနှင့် ဘိန်းစားဦးရေမှာ ဤနေရာတွင် အချိုးအစားခြင်း တူညီနေသည် ကို တွေ့နေရသည်။ ။ တီဟာရန်မြို့သူမြို့သားများ အနက် နှစ်ယောက်လျှင် တစ်ယောက်မှာ ဘိန်းစားဖြစ်နေသည် ကို တွေ့ရလိမ့်မည်။ စင်စစ်ဆိုရလျှင် အီရန်တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ လူဦးရေ၏ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းမှာ ဘိန်းပင် စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း နေကြရသူများ ဖြစ်သည်။ ။ အဆုံးစွန်သော စကားကို ဆိုရလျှင် အီရန်နိုင်ငံသည် ၎င်း၏ ထွက်ကုန်တစ်ခုဖြစ်သော ဘိန်းအမျိုးအစား အဆင့်အတန်း ကောင်းမွန်မှုကိုပင် ဂုဏ်ယူဝင့်ကြွားနေရသည့် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖြစ်သည်။ ။ နာမည်ကျော်ကြား လှပါသည် ဆိုသော တရုတ်ဘိန်းတွင် မော်ဖိန်းခေါ် ဘိန်းဆီ အစစ် ၇ ရာနှုန်းမှ ၈ ရာနှုန်းအထိသာ ပါဝင်၍ အီရန်ဘိန်းမှာ မူ မော်ဖိန်း ၁၂ ရာနှုန်းမှ ၁၃ ရာနှုန်း ပါဝင်သည် အထိ အမျိုးအစား ကောင်းလှသည်။ ။ အဆင့်အတန်း မြင့်လှသည်။ ။

တီဟာရန် မြို့သူမြို့သားများ အတွက် အခြားဂုဏ်ယူစရာ အချက်များ ရှိသေးသည်။ ။ ယင်းမှာ အခြားမဟုတ်။ ၁၉၄၁-၄၂ ခုနှစ်များ အတွင်းက ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည် များ အတွက် ရိုက်နှိပ်ဖြန့်ချိသော

ကြော်ငြာများ နှင့် လက်ကမ်းစာရွက်များ တွင် တီဟာရန်မြို့တွင်းရှိနေ အိမ်များမှာ "လျှပ်စစ်မီးများ တပ်ဆင်ထားကြောင်းနှင့် တီးပိုင်းများ ၊ အသံထွက် ရုပ်ရှင်ကားများ ဖြင့် ဖြေဖျော်သော ဟိုတယ်များ နှင့် ကဖီများ လည်း အမြောက်အမြားရှိသည် " ဟူ၍ ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်းပင် ဖြစ်သည် ။ သို့သော် ရေနံနှင့်အနွေးဓာတ်များ အဆင်သင့်အလွယ်တကူရရှိနိုင်သည့် ရေပိုက်နှင့် အနွေးစက်များကိုမူ တကယ့်ဇိမ်ခံဟိုတယ်ကြီးများမှာ သာလျှင် တပ်ဆင်ပေးထားနိုင်ကြသည် ။

၁၉၄၃ ခုနှစ်တွင် တီဟာရန်မြို့၏ လူဦးရေမှာ ၇ သိန်းခန့်ရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းကြသည် ။ ဤသည် မှာ ခန့်မှန်းချက်ဆိုသည့်အတိုင်း ခန့်မှန်းချက်မျှသာဖြစ်ရာ တစ်သိန်း နှစ်သိန်းခန့် ပိုလျှင်လည်း ပိုနေမည်။ တစ်သိန်းနှစ်သိန်းခန့် လျော့လျှင်လည်း လျော့နေပေလိမ့်မည်။ သို့သော် မြို့လူဦးရေကို အမှန်အကန်သိရအောင် အတိအကျ စာရင်းလိုက်ကောက်နေပါက အချိန်ဖြုန်းရာ ကျမည်ဟု အားလုံးကပင် သဘောပေါက် ယူဆထားကြသည် ။ ထိုနေ့ ထိုရက်များ အတွင်းက မြို့ထဲတွင် လူစိမ်းသူစိမ်း မျက်နှာစိမ်းများမှာ ပေါများ လှသည် ။ သူတို့ တစ်တွေ၏ ဝင်ချေထွက်ချေ လုပ်နေကြခြင်းကြောင့် မြို့လူဦးရေမှာ အတည်တကျမရှိဘဲ အတိုး အလျော့ အမြဲဖြစ်နေလေရာ သန်းခေါင်စာရင်းကို အတိအကျ လိုက်ကောက်နေပါက အလုပ်ပိုလုပ်ရာ ကျပေမည်။

၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ နောက်ပိုင်းတွင် အီရန်နိုင်ငံ၏ မြောက်ပိုင်းကို ရုရှားတပ်များက သိမ်းပိုက်ခဲ့ကြ၍ တောင်ပိုင်းကို ဗြိတိသျှတပ်များက သိမ်းပိုက်ခဲ့ကြပြီးနောက် အီရန်အမျိုးသားများ သည် နိုင်ငံခြားသားများ တစ်စုံစီမုံ ဝင်လာကြခြင်းကို ယခင်ကထက် ပို၍ လျစ်လျူရှုလာနိုင်ခဲ့ကြသည် ။ တီဟာရန်မြို့တွင်းရှိ လမ်းကြီး လမ်းငယ် အသွယ်သွယ်တွင်

င် အင်္ဂလိပ်စကား၊ ပြင်သစ် စကား၊ ရုရှားစကား၊ တူရကီစကား၊ ပိုလန်စကား စသည် ဖြင့် နိုင်ငံရပ်ခြားတိုင်းတစ်ပါး ဘာသာ စကားများ ပြောကြားနေကြသည့် နိုင်ငံခြားသားများအား မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကမျှ အရေးတယူ ဂရုတစိုက် လုပ်မနေကြတော့ပေ။

မြို့တော်၏ တောင်ပိုင်းတွင် အလုပ်သမားများ ၊ သူတောင်းစားများ ၊ အနုပညာသည် များ နှင့် ကြေးစား လူသတ်သမားများ နေထိုင်ကြပြီး ကျဉ်းမြောင်းသလောက် အကွေ့အကောက်များ လှသော လမ်းကလေးများ ရှိသည် ။ မြောက်ပိုင်းတွင် မူ လမ်းကျယ်ကြီးများ နှင့် လမ်းသွယ်များ ပေါများ ပြီး တစ်ထပ်အိမ်၊ နှစ်ထပ်အိမ်များ ဖြင့် သေသေသပ်သပ် ရှိလှသည် ။ ဤလမ်းကျယ် လမ်းသွယ်များ နှင့် နေအိမ် အဆောက်အဦများကို တွေ့မြင်ကြရသော ရုရှားစစ်သားများမှာ ၁၉ ရာစုနှစ်လောက် ကတည်းက တည်ရှိခဲ့ကြသော ရုရှားမြို့ကလေးများကို ပြန်၍ မြင်ယောင်မိကြသည် ။

အရပ်သားရော စစ်သားများ ပါ အားလုံးသော နိုင်ငံခြားသားများ သည် “ဈေးနှုန်းသစ်” များကို သူတို့ နှင့်အတူ တီဟာရန်မြို့တော်သို့ သယ်ဆောင်လာသည် ဟု ဆိုရမလို ဖြစ်နေသည် ။ ၁၉၄၁ ခုနှစ်မှ ၁၉၄၃ ခုနှစ်အထိ ၂ နှစ်တာမျှသော ကာလအတွင်း အထွေထွေကုန်ဈေးနှုန်းသည် ရာခိုင်နှုန်း ၅၀၀ အထိ တိုးတက်သွားခဲ့သည် ။ အိမ်ထောင်ပရိဘောဂပါသည့် အဆောက်အဦတစ်ခု၏ တစ်နှစ်အတွင်း အိမ်ငှားခမှာ ဒေါ်လာ ၂၀၀၀ မှ ၂၅၀၀ အထိ ဖြစ်လာသည် ။ ထောပတ် တစ်ပေါင်လျှင် ၄ ဒေါ်လာပေးရ၍ မှောင်ခိုဈေးတွင် လိမ္မော်သီးတစ်လုံးလျှင် ၂၅ ဆင့်ပေးကြရသည် ။ တစ်ပတ်ရစ် လက်နှိပ်စက်တစ်လုံး၏ ဈေးနှုန်းမှာ ဒေါ်လာ ၂၀၀ မှ ၃၀၀ အထိရှိ၍ ချွန်းချွန်း ကျနေသော အမေရိကန်မော်တော်ကားတစ်စင်း၏ ပေါက်ဈေးမှာ ဒေါ်လာတစ်သောင်းအထိ ရှိနေခဲ့သည် ။

မည်သူက မည်သူ့ကိုမျှ အမှုမလုပ်၊ တိုင်ချက်မဖွင့်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် အားလုံး သူခိုးချည်း ဖြစ်နေသောကြောင့်တည်း။

အစိုးရရာထူးမှန်သမျှ သူ “ပေါက်ဈေး” နှင့်သူ ရှိနေကြ၏။ တစ်ခါတစ်ရံ ဝန်ကြီးရာထူး တစ်နေရာသည် တစ်ပတ်ရစ် မော်တော်ကားတစ်စီး ထက် ပို၍ “ဈေး” ကောင်းနေတတ်သည် ။ ရဲသားတစ်ယောက်ကို “ဝယ်” လိုပါ နပန်းသမားတစ်ယောက်နှင့် ကြေးစားလူသတ်သမား တစ်ယောက်ကို ငှားရသည့် ဈေးနှုန်းထက် ပိုမပေးရချေ။ ရံဖန်ရံခါ ထိုရဲသားသည် ရဲဝတ်စုံဖြင့်ပင် နပန်းသမား သို့မဟုတ် ကြေးစားလူသတ်သမား၏ အလုပ်များကို လုပ်ကိုင်ပေးလိုက်သေးသည် ။

နိုင်ငံခြားသားများ ၏ နေအိမ်တွင် စားပွဲထိုး၊ ထမင်းချက် စသည် ဖြင့် လုပ်ကိုင်နေကြသည့် အစေခံများ သည် သူတို့ သခင်များ အတွက် ဝယ်ခြမ်းပေးရသမျှ ပစ္စည်းအားလုံးအပေါ် ၂၀ ရာခိုင်နှုန်း ဈေးတင်လေ့ရှိကြသည် မှာ လုပ်ရိုးလုပ်စဉ် ဖြစ်နေပေပြီ။ ဤသည် ကို နိုင်ငံခြားသားများ အနေဖြင့် မသိဟန်ဆောင်၍ မမြင်ယောင် ပြုနေကြရသည် ။ သို့ဖြင့် ရိုးသားဖြောင့်မတ်သော အစေခံကောင်း တစ်ယောက် ရရှိရေးမှာ နိုင်ငံခြားသားများ အတွက်ရော တိုင်းရင်းသား အထက်တန်းလွှာများ အတွက်ပါ “ဒုလ္လဘတရား” ဖြစ်လာခဲ့သည် ။ သို့နှင့်ပင် နိုင်ငံခြားသားများ နှင့် တိုင်းရင်းသား လူကုန် အထက်တန်းလွှာများ သည် ပိုလန်စစ်ပြေးဒုက္ခသည် များ ထဲမှ စိတ်ချရမည့်သူများကိုပင် အစေခံများ အဖြစ် ငှားရမ်း အသုံးပြုလာခဲ့ကြရသည် ။ ထိုအချိန်တွင် ဆိုဗီယက် ယူနီယံမှ အီရန်နိုင်ငံ အတွင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့ရောက်ရှိလာကြသော ပိုလန်အမျိုးသား စစ်ပြေးဒုက္ခသည် များ ၏ အရေအတွက်မှာ စုစုပေါင်း တစ်သိန်းနှစ်သောင်းခန့် ရှိနေသည် ဖြစ်ရာ ဤမျှများ ပြားလှသော စစ်ပြေးဒုက္ခသည် များကြောင့် အီရန်နိုင်ငံ၏ အခြေအနေမှာ ပိုမိုရှုပ်ထွေးလာသ

ည် ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ ။

ပိုလန်အမျိုးသားများ သာလျှင် မဟုတ်။ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ နိုင်ငံအသီးသီးမှ လူမျိုးအသီးသီးတို့ သည် အရေအတွက်အားဖြင့် မများ စေကာမူ အီရန်နိုင်ငံသို့လည်းကောင်း၊ အထူးသဖြင့် တီဟာရန် မြို့တော်သို့လည်းကောင်း၊ ဥဒဟို ဝင်ထွက်သွားလာနေကြသည် ကို တွေ့နေမြင်နေကြရသည်။ ။ ယင်းသို့ အရေအတွက်အားဖြင့် မပြောပလောက်သော်လည်း တီဟာရန်မြို့သို့ ရောက်ရှိနေကြသော နိုင်ငံစုံမှ လူမျိုးစုံတို့ သည် ရိုးရိုးသားသား ကောင်းရောင်းကောင်းဝယ် လုပ်ကိုင်စားသောက်ရန် လာရောက်ကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဟူ၍ မည်သူမျှ အတပ်မပြောနိုင်အောင် ရှိနေကြသည်။ ။ ဥပမာ ဘယ်လ်ဂျီယံနိုင်ငံ အန်ဝါမြို့မှ စိန်တုံးများကို ဖြတ်တောက်နေသော အတတ်ပညာရှင်တစ်ဦးသည် အီရန်နိုင်ငံသို့ မီးရထားဖောက်လုပ်ရေး ဘက်ဆိုင်ရာ အင်ဂျင်နီယာတစ်ဦးအဖြစ် ဘယ်နည်းဘယ်ပုံ ရောက်ရှိလာသည် ကို လည်းကောင်း၊ ဩစတြေးလျနိုင်ငံမှ ကျွဲနွားမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင် ခဲ့ဖူးသော မုဆိုးမတစ်ယောက်သည် အဘယ်ကြောင့် တီဟာရန်မြို့တွင် ပြည့်တန်ဆာမအဖြစ် လာရောက် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း နေသည် ကိုလည်းကောင်း၊ ဖင်လန်အမျိုးသား ဓာတုပညာရှင် တစ်ဦးနှင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု လော့စ်အိန်ဂျယ်လစ်မြို့မှ ရှေ့နေတစ်ဦးသည် အဘယ်ကြောင့် အီရန် နိုင်ငံတွင် အကြီးအကျယ် ဘိန်းကုန်ကူး နေကြသည် ကိုလည်းကောင်း၊ မည်သူမှ ဇာစ်ဇာစ်မြစ်မြစ် မပြောနိုင်ဘဲ ဖြစ်နေကြသည်။ ။

ဗြိတိသျှနှင့် ဆိုဗီယက်တို့ သိမ်းပိုက်ထားသော နယ်မြေတစ်ဝိုက်တွင် သက်ဆိုင်ရာ ပြည်သိမ်းတပ်များက ည ၁၀ နာရီကျော်လျှင် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ အိမ်ပြင်မထွက်ရဟူ၍ စစ်မိန့်များ ထုတ်ပြန်ထားခဲ့ကြသည်။ ။ အဆိုပါ ညမထွက်ရ “ကာဖြူးအမိန့်” ကို မြို့သူမြို့သားများ နယ်

သူနယ်သားများ အတိအကျ လိုက်နာမှု ရှိမရှိ အီရန်ရဲအဖွဲ့က တာဝန်ယူ၍ စောင့်ကြပ် စစ်ဆေးကြရသည်။ ။ အကယ်၍ ည ၁၀ နာရီနောက်ပိုင်းတွင် အရေးတကြီးကိစ္စများ ဖြင့် ဟိုဟို သည် သည် သွားလာလိုပါက သက်ဆိုင်ရာရဲအဖွဲ့၏ ခွင့်ပြုချက်လက်မှတ်များကို တောင်းခံကြရသည်။ ။ သို့နှင့်ပင် ယင်းခွင့်ပြုချက် လက်မှတ်များ အတွက် အီရန်ရဲအဖွဲ့မှ ရဲအရာရှိကြီးများ သည် အမြင့်ဆုံးနှုန်းထားဖြင့် လာဘ်စားကာစီးပွားလမ်းဖြောင့်နေခဲ့ကြသည်။ ။

ဤအတောအတွင်း အီရန်မှ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုနယ်စပ်သို့သွားရာ လမ်းခရီး တစ်လျှောက်ရှိ စစ်လက်နက်၊ စစ်ပစ္စည်း အသုံးအဆောင်များအား ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန် အတွက် ဗြိတိသျှနှင့် ဆိုဗီယက်တပ်များကို ကူညီလုပ်အားဖြည့်သည့်အနေဖြင့် အမေရိကန်တပ်သား သုံးသောင်း ထပ်မံရောက်ရှိလာပြန်သည်။ ။ ဤတွင် ပါးရှင်းပင်လယ်ကွေ့တွင် မဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစုံ ဌာနချုပ်တစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့တော့သည်။ ။ ဤတပ်ပေါင်းဌာနချုပ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ တိုင်းရင်းသား အီရန်အမျိုးသား တစ်ယောက်၏ ကောက်ချက်ချပုံကို ဖော်ပြရမည်ဆိုပါက “ဒီမဟာမိတ်တပ်တွေရဲ့ အလုပ်က အရက်သောက်တာရယ်၊ ရန်ဖြစ်တာရယ်၊ ကလေးတွေကို စော်ကားတာရယ်၊ ဒါပါပဲ” ဟူသတည်း။

အီရန်အမျိုးသားများက ဗြိတိသျှတို့ အား ခါးခါးသီးသီး မုန်းတီးနေကြခြင်းမှာ ဗြိတိသျှ နယ်ချဲ့စနစ်၏ လောဘရမ္မက်ကြောင့် အီရန်နိုင်ငံ၏ လွတ်လပ်ရေးဆုံးရှုံးမည်ကို စိုးရိမ်မိကြသောကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။ ။ ဆိုဗီယက်တို့ အား မုန်းတီးကြခြင်းမှာ အီရန်နိုင်ငံ၏ ပိုင်နက်အတွင်းသို့ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုမှ ပြည်နယ်များ ဖြစ်ကြသော အာမေးနီးယား၊ ဂျော်ဂျီယားနှင့် အခြား ပြည်နယ်များက နယ်မြေတိုးချဲ့လာမှုများကြောင့် ဖြစ်သည်။ ။

၁၉၄၃ ခုနှစ်အထိ တီဟာရန်မြို့သည် တရားဝင်အားဖြင့် ကြားနေမြို့တော်တစ်ခု ဖြစ်နေခဲ့သည်။ ဗြိတိသျှတပ်များ သည် တီဟာရန်မြို့တွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့ဖူးပါ၏။ သို့သော် မြို့တွင်းရှိ အငတ်ပြဿနာ ဖြေရှင်းရေး ချီတက်ဆန္ဒပြပွဲများကို နှိမ်နင်းရန် ခေတ္တခဏမျှသာ ဝင်ရောက်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ။ ထို့နောက် မြို့၏ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးနှင့် တရားဥပဒေ အုပ်စိုးရေးအတွက် ဗြိတိသျှနှင့် အမေရိကန်တပ်များ သည် တီဟာရန်ရဲအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်း၍ တာဝန်ယူခဲ့ကြရသည်။ ။

အမေရိကန်စစ်တပ်မှ ဗိုလ်မှူးကြီး စတီဗင်သည် တီဟာရန်ရဲအဖွဲ့၏ အကြံပေးအရာရှိအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့ရသည်။ ။ ကမ္ဘာကျော် လေသူရဲ ချားလ်စ်လင်းဘတ်၏ ကလေးငယ်အား ပြန်ပေးဆွဲမှုတွင် ပြန်ပေးသမား တရားခံများအား လက်ရဖမ်းဆီးခဲ့ရာမှ နာမည်ကြီးလာသော ဗိုလ်မှူးကြီး နော်မန် သည် လည်း အီရန်ရဲအဖွဲ့အား ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းရာ၌ ဦးစီးဦးကို င်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ရသည်။ ။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ သူတို့ နှစ်ယောက်စလုံးသည် မှောင်ထဲတွင် စမ်းတဝါးဝါးဖြင့် လမ်းသွားနေရသူများ ပမာ ဖြစ်နေကြရှာသည်။ ။ ဥပဒေချိုးဖောက်မှု၊ လာဘ်ပေး လာဘ်ယူမှု၊ လုယက်တိုက်ခိုက်မှု၊ မကောင်းသည့်အလုပ်ဖြင့် အသက်မွေးမှု၊ ဘိန်း ဆေးခြောက် စသည့် မူးယစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှုနှင့် မှောင်ခိုဆေးဝါးများ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှုနှင့် မှောင်ခို စီးပွားရှာမှုစသည့် အကုသိုလ် ဒုစရိုက်လုပ်ငန်းများ သည် ကျောချမ်းလောက်အောင် ပေါများ နေသည် ကို တွေ့ကြရသည်။ ။

သူတို့ တိုင်းပြည်၏ နောင်ရေးအတွက် ရိုးရိုးသားသား စိုးရိမ်ပူပန်မိကြရှာသော အီရန် အမျိုးသားများ သည် လည်းကောင်း၊ ပရမ်းပတာ မင်းမဲ့ဝါဒအောက်တွင် အထိုင်အလျှောက် နေသားကျလာခဲ့ကြသော နိုင်ငံခြားသားများ သည် လည်းကောင်း၊ တီ

ဟာရန်မြို့တော်၏ အနိဋ္ဌာရုံများကို လက်မှိုငြချ၍ လက်မြှောက်နေကြရသည်။ ။ ဤဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး မပြီးဆုံးမချင်း တီဟာရန် မြို့ကြီးများသည် ရာဇဝတ်မှုနှင့် ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးမှု သံသရာဝဲဩဃမှ လွတ်မြောက်ရာ လွတ်မြောက်ကြောင်း နည်းလမ်းကောင်းမရှိ။ မျှော်လင့်ချက်နိတ္တိ ဟူ၍ သဘောထားနေမိကြသည်။ ။ သူတို့ သူတို့ ၏ စိတ်ထဲတွင် ဤမြို့တော်ကြီး၌ တစ်စုံတစ်ရာ ထူးထူးခြားခြား သည့်ထက်ပို၍ ဖြစ်ပွားနိုင်စရာမရှိတော့ဟု တထစ်ချ ယုံကြည်လက်ခံထားလိုက်ကြသည်။ ။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ဖြစ်ပွားစရာ အကြောင်းခြင်းရာမှန်သမျှ တစ်ခုမကျန် အားလုံး ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီးသောကြောင့်တည်း။

သို့ကြောင့် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး၏ စတုတ္ထမြောက်နှစ်ဖြစ်သော ၁၉၄၃ ခုနှစ်တွင် တီဟာရန်မြို့ကြီးသည် ရုတ်တရက် မမျှော်လင့်ဘဲ ကမ္ဘာ၏ အာရုံစိုက်ခြင်းကို ခံခဲ့ရသည်။ ။ နိုင်ငံပေါင်း မြောက်မြားစွာတို့ တွင် ယခင်က တီဟာရန်ဟူသောအမည်ကို လုံးဝကြားဖူးနားဝ မရှိခဲ့ကြသော လူအပေါင်းတို့ သည် တီဟာရန် မြို့ကြီးအကြောင်းကို စကားထဲတွင် ထည့်ပြောလာကြရသည်။ ။

ဤအချိန်မှာ ပင် ရာပေါင်းများစွာသော နိုင်ငံခြားသားများ သည် တီဟာရန်မြို့တော်သို့ ဆိုက်ရောက်လာကြသည်။ ။ အင်္ဂလိပ်နန်းရင်းဝန် (ဝန်ကြီးချုပ်) ဝင်စတန်ချာချီနှင့် သူ၏ သက်တော်စောင့် စုံထောက်အရာရှိသော်မဆင်ကဲ့သို့ ပုဂ္ဂိုလ်များ သည် လည်းကောင်း၊ ပိုလန် ကျောင်းသူဟောင်း ဝမ်ဒါပိုးလော့နှင့် ဘာသာဗေဒ ဆရာမအိုင်ဒါ ကိုဗာလ်စကာကဲ့သို့သော အမျိုးသမီးများ သည် လည်းကောင်း၊ အမေရိကန်သမ္မတ ဖရင့်ကလင်ဒီ ရုစဘဲ့နှင့် စာရေးဆရာပီတာ ဖာဂူဆင်ကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်များ သည် လည်းကောင်း၊ ဂျာမန်အမျိုးသားရှေ့နေ အိုဘတ်နှင့် လက်ဝှေ့သမား လိုသာကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်များ သည် လည်းကောင်း၊ ဆိုဗီယက်ပြည်

သူ့လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ ဂျိုးဇက်စတာလင်နှင့် ရဲအရာရှိချုပ် ဗာတင်စကီကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်များ သည် လည်းကောင်း၊ တီဟာရန်မြို့တော်သို့ တစ်သုတ်ပြီးတစ်သုတ် ရောက်ရှိလာခဲ့ကြသည်။ ။

ယင်းသို့ ရောက်ရှိလာကြသည့် လူသစ်များ နှင့် လူစိမ်းများ အနက် အချို့က တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး တွေ့ဆုံကြရန် လာရောက်ကြခြင်းဖြစ်၍ အချို့ကမူ လူသတ်မှု ကျူးလွန်ရန် လာရောက်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ။ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်များကမူ ယင်းလူသတ်မှုကို ကာကွယ်ဟန့်တားကြရန် ရောက်ရှိလာ ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ။

သူတို့ သည် ယခင်ယခင်က တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက် မမြင်ဖူးသည် ဖြစ်စေ၊ မြင်ဖူးသည် ဖြစ်စေ၊ တစ်စုံတစ်ယောက် ရှိနေသည် ကို အခြားတစ်စုံတစ်ယောက်က သတိပြုမိသည် ဖြစ်စေ၊ မပြုမိသည် ဖြစ်စေ ဤပုဂ္ဂိုလ်အားလုံး၏ ကံကြမ္မာသည် အခြားတစ်ဦး တစ်ယောက် အပေါ်တွင် မှီခိုနေကြသည် ကား အမှန်ပင်ဖြစ်သည်။ ။ ထိုမျှမက ကမ္ဘာ့လူသားအားလုံး၏ ကံကြမ္မာသည် ဤပုဂ္ဂိုလ်များ ထဲမှ အချို့သောသူများ ၏ လက်ထဲသို့ ကျရောက်နေပြန်သည် ဖြစ်ရာ ဤပုဂ္ဂိုလ် အားလုံး၏ လှုပ်ရှားမှုများ သည် ကမ္ဘာ့လူသားအားလုံး၏ ကံကြမ္မာ ပေါ်တွင် ဩဇာလွှမ်းမိုး သက်ရောက်နေပြန်သည် မှာ အထူးပင် စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းလှသည်။ ။

သို့ဖြစ်ရကား . . .

“ဒီလူတွေ ဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ဘယ်သူတွေလဲ ? ၊ သူတို့ တစ်တွေဟာ ဘယ်လိုကမ္ဘာလောကမှာ ကျင်လည်ကျက်စားနေကြသလဲ?၊ သူတို့ သူတို့ တစ်တွေဟာ တီဟာရန်မြို့ကို ဘယ်အချိန်က ရောက်လာကြသလဲ?၊ ဘယ်လိုရောက်လာကြသလဲ?၊ ဘာကြောင့်ရောက်လာကြတာလဲ?၊ ဘာ

တွေ လုပ်ခဲ့ကြသလဲ?။

ဤသည် . . . ဤသည် ပင်လျှင် ဤစာအုပ်က ပြောပြမည့်
ဇာတ်လမ်းမှတ်တမ်းဖြစ်သည်။ ။

*

အခန်း (၁)
ဘယ်သူလဲ ဘာလဲ ဘယ်မှာ လဲ (က)

ဇန်နဝါရီ

“အန်ကယ်ဂျန်း” ထံသို့ပေးစာ

“ကျုပ်ကို တစ်ယောက်ယောက်က လူငါးဆယ်သာပေးစမ်းပါ။ ကျုပ်
လိုချင်တာက လူငါးဆယ်ပါပဲ။ လူငါးသန်းလည်း မဟုတ်ပါဘူး၊ လူငါး
ရာလည်း မဟုတ်ပါဘူး၊ လူငါးဆယ်ထဲပါ။ အဲဒီ ကျုပ်လိုချင်တဲ့ လူငါးဆ
ယ်သာရရင် တနင်္ဂနွေတစ်ပတ်အတွင်း ကိစ္စတွေအားလုံး ရှင်းသွားမှာ
ပါ”

ဂျိုးဇက်ချနာဘဲလ်သည် သူ့ဆရာ၏ ပါးစပ်မှ အထက်ပါ ကြုံးဝါးချ
က်ကို တစ်ခါမဟုတ် နှစ်ခါမဟုတ် အခါခါကြားဖူးနေ၍ သူ့အဖို့ ရာ၌ မ
ဆန်းတော့ဘဲ ရိုးနေပြီဖြစ်သည် ။ သူ့ဆရာဖြစ်သူ ဗိုလ်မှူးရဒေါ့ဖ်သည်
ဂျာမနီနိုင်ငံ ဟန်းဘင်မြို့ရှိ သူလျှို့နှင့် ထောက်လှမ်းရေး အတတ်သင်
ကျောင်းတွင် ပရော်ဖက်ဆာတစ်ဦးဖြစ်သလို ဂျိုးဇက်သည် လည်း အဆို
ပါကျောင်းတွင် သူလျှို့တို့ တတ်အပ်သော ပညာရပ်များကို ဆည်းပူးလေ
လာနေသည့် ကျောင်းသားတစ်ယောက် ဖြစ်သည် ။

ဗိုလ်မှူးရဒေါ့ဖ်သည် သူ့အယူအဆ သူ့အကြံအစည်နှင့်
သူ့စိတ်ကူးများကို သင်တန်းခန်းမ များ အတွင်း၌ သာ မဟုတ်ဘဲ အပြင်
တွင် လည်း အခါသင့်၍ အခွင့်ကြုံတိုင်း ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းနှင့်

ဘွင်းဘွင်းကြီး ပြောတတ်သူဖြစ်သည် ။ ရံဖန်ရံခါ သူသည် သူတပည့်များ ထဲမှ သွက်လက် ချက်ချာသည့် တပည့်ကျောင်းသားတစ်ယောက်ကို ခေါ်ကာ ကျကျနန အထိုင်ခိုင်းပြီး သူ့စိတ်ထဲ ရှိသမျှ “လက်ချာ” ရိုက်တတ်သည် ။ အကယ်၍ သာ သူ့စိတ်တိုင်းကျ လုပ်ခွင့်ပြုမည်ဆိုပါက ဤစစ်ကြီးကို ချက်ချင်းအနိုင်ရအောင် လုပ်ပြမည်ဖြစ်ကြောင်း စိတ်ရှည်လက်ရှည် ရှင်းပြလေ့ ရှိသည် ။

“မင်းလည်း သိတဲ့ အတိုင်းပဲ။ ဒီစစ်ကြီးမှာ တို့ တစ်တွေဟာ နိုင်တဲ့ တိုက်ပွဲတွေရှိခဲ့သလို ရှုံးတဲ့ တိုက်ပွဲတွေလည်း ရှိခဲ့တာပဲ။ တို့ ဟာ ရှိသမျှ အင်အားတွေ စုပြုံပြီး မီးကုန်ယမ်းကုန် တိုက်ခဲ့လို့ အင်မတန်ကျယ်ပြန့်တဲ့ နယ်မြေတွေကို သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့ကြတယ်။ ကောင်းပြီ၊ အဲဒီလို နယ်မြေတွေကို အကျယ်ကြီး သိမ်းပိုက်ခဲ့ကြတာဟာ ဘာအတွက်လဲ။ ဘာလုပ်ဖို့ လဲ။ မှန်ပါတယ်။ တို့ ဟာ နောက်ဆုံးမှာ အောင်ပွဲခံရမယ်ဆိုတာ အမှန်ပဲ။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီလို အောင်ပွဲခံနိုင်တဲ့ အချိန်ဟာ ဘယ်လောက်ကြာဦးမှာ လဲ။ ဒီအတောအတွင်း တို့ ဂျာမနီတွေ ဘယ်နှသိန်း အသေခံပြီး တိုက်နေရဦးမှာ လဲ”

ထောက်လှမ်းရေး သူလျှို့အတတ်သင်ကျောင်းတွင် အဘက်ဘက်က ထူးချွန်သည့် ကျောင်းသားတစ်ဦးဖြစ်သော ဂျိုးဇက်သည် “ချက်” ဆိုနားခွက်က မီးတောက်သူဖြစ်သည် ။ သူ့ဆရာ ပရော်ဖက်ဆာ ရုဒေါ့ဖ်၏ စကားအသွားအလာကို ကြည့်၍ သူဘာကိုဆိုလိုကြောင်း ရိပ်မိပြီးဖြစ်သည် ။

“ဒီမယ် ငါ့တပည့်၊ မင်းတို့ ငါတို့ တစ်ခုသိထားဖို့ လိုတာက တိုဟာရ ရှားတွေကို ဘယ်တော့မှ ခြေကုန်လက်ပန်းကျအောင် မလုပ်နိုင်ဘူးဆိုတာပဲ။ သူတို့ မှာ တပ်သားတစ်ယောက်ကျသွားရင် အဲဒီတပ်သားတစ်

ယောက်နေရာကို နောက်ထပ် တပ်သားနှစ်ယောက် တက်လာဖို့ အမြဲတမ်း အသင့် ဖြစ်နေတဲ့ ကောင်တွေကွ။ အဲဒီတော့ ဘာဖြစ်လို့ ဒီရိုးရိုးစစ်သားတွေကို အချိန်ကုန်ခံ၊ အပင်ပန်းခံပြီး အသေသတ်နေမလဲ။ ပြောစမ်းပါဦး”

ပရော်ဖက်ဆာ ရုဒေါ့ဖ်သည် ယင်းသို့ မေးလိုက်ရင်း သူတပည့် ဂျိုးဇက်ထံမှ အဖြေကို မစောင့်တော့ဘဲ သူ့မေးခွန်းကို သူ့ကိုယ်တိုင်ပင် အဖြေပေးလိုက်သည် ။

“အရေးကြီးတာက လူငါးဆယ်ပဲကွ။ ငါလိုချင်တာ ဒါပဲ။ အဲဒီလူ ငါးဆယ်ဟာ အစွမ်းအစလည်း ရှိရမယ်။ စိတ်ဓာတ်လည်း ကြံ့ခိုင်ရမယ်။ ဒီလူတွေဟာ သတ္တိလည်း ရှိရမယ်။ ပြီးတော့ ရန်သူရဲ့ အမိန့်တွေ၊ ညွှန်ကြားချက်တွေ၊ ထုတ်ပြန်နေတဲ့ တကယ့်ပင်ရင်းဌာနချုပ်တွေ တကယ့် အချက်အချာနေရာတွေကို တစ်နည်းနည်းနဲ့ ရောက်အောင် သွားနိုင်ရမယ်။ အဲဒီနေရာတွေက ဘယ်နေရာတွေလဲဆိုတော့ ဝါရှင်တန်၊ လန်ဒန်နဲ့ မော်စကိုပဲ။ ဒီမယ် မင်းတစ်ခုမှတ်ထားဖို့ က ခြောက်လုံးပြူးကလေး တစ်လက်က ထွက်လာတဲ့ ကျည်ဆန်ကလေး တစ်တောင့်ဟာ အမြောက်တပ်ကြီးတစ်တပ်က ပစ်လိုက်တဲ့ အမြောက်

ရုတ်တရက် ချက်ချင်း စတာလင်သာ လူ့လောကကြီးထဲက မြုန်းခနဲ ပျောက်ကွယ်သွားမယ်ဆိုရင် ရိုးရိုးသာမန် ရုရှားစစ်သားတစ်ယောက်ဟာ ဘယ်လိုဖြစ်သွားမလဲ။ သူဟာ စစ်ကို ဆက်တိုက်ပါဦးတော့မလား။ ဟင် ဒီစစ်ကြီးကို သူ ဆက်တိုက်ဦးမယ်လို့ မင်းထင်သလား”

တပည့်ကျော် ဂျိုးဇက်သည် အကင်းပါးသူဖြစ်သည် ။ ကွက်ကျော်မြင်တတ်သူဖြစ်သည် ။ သူ့ဆရာတစ်ယောက်တည်း အမေးအဖြေလုပ်ကာ အချောက်တိုက် “လက်ချာ” ရိုက်နေသည် ကို စိုစိုပြည်ပြည်

လှုပ်လှုပ်ရှားရှားဖြင့် ဝိုင်းစည်အောင် ထောက်ကွက်တစ်ကွက် သွင်းလိုက်သည်။ ။

“ဗိုလ်မှူးပြောတဲ့ အတိုင်းသာဆိုရင် ထိပ်ဆုံးက ခေါင်းဆောင်ကြီးတွေဟာ အစားထိုးလို့ မရနိုင်ဘူးဆိုတဲ့ သဘောမျိုးဖြစ်မနေဘူးလား။ တကယ်လို့ ချာချီဖြစ်စေ၊ ရုစဘဲ့ဖြစ်စေ ရုတ်တရက် သေသွားရင် သူတို့နေရာကို တက်လာမယ့် ခေါင်းဆောင်မရှိတော့ဘူးလို့ ဗိုလ်မှူးစိတ်ထဲမှာ ယူဆထားလို့ လား။ ဒီလိုဆို ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတွေကို ဘယ်သွားထားမလဲ။ တကယ်ဆိုတော့ တိုက်ပွဲတွေမှာ လက်တွေ့ ဦးစီးပြီး တိုက်နေကြတာက ဒီဗိုလ်ချုပ်ကြီးတွေပဲ မဟုတ်လား . . . ဗိုလ်မှူး။”

ဗိုလ်မှူး ရဒေါ့ဖ်သည် သူဆင်ထားသော အကွက်ထဲသို့ တန်းဝင်လာသည့် သူ့တပည့်ကျော် ဂျိုးဇက်၏ စကားကို အားရပါးရ ဟားတိုက်၍ ချေပလိုက်သည်။ ။

“ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတွေ၊ ဟုတ်လား။ ဟားဟား ဟားဟား။ ငါ့ရှေ့မှာ ဒီပြက်လုံးမျိုး လာမထုတ်စမ်းပါနဲ့ တပည့်ရာ။ သူတို့ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတွေဟာ တို့ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတွေထက် ဘာမှ ထူးပြီး တော်ကြတာမဟုတ်ပါဘူး။ တစ်နေ့လုံး ဖဲထိုင်ရိုက်နေကြပြီး သူတို့ စစ်ဌာနချုပ်မှာ အေးအေးဆေးဆေးနဲ့ ဘေးကင်း ရန်ကင်း ဇိမ်ကျနေကြတာပါကွာ။ မင့်တစ်သက်နဲ့ တစ်ကိုယ် တကယ့်စစ်မြေပြင်မှာ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး တစ်ယောက်ယောက်များ မြင်ဖူးတွေ့ဖူးရဲ့ လား ပြောစမ်းပါဦး။”

★

၁၉၄၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ(၈)ရက်နေ့ နံနက်တွင် စတာလင်ဂရက်ဒေသ၌ ရန်သူ၏ အပိုင်းခံနေရသော အမှတ်(၆) ဂျာမန်တပ်မတော်၏ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဗွန်ပေါလပ်စ်သည် ဆိုဗီယက် တပ်နီတော်၏ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ရို

ကော့ဆော့ဖ်စကီးထံမှ အကြောင်းကြားစာတစ်စောင် လက်ခံရရှိခဲ့သည် ။ ယင်းအကြောင်းကြားစာတွင် ဖော်ပြပါရှိချက်အရ ရန်သူတို့ သည် မိမိတို့ ဂျာမန်တပ်များ ၏ တကယ့်အခြေအနေကို အလုံးစုံ သိရှိနေပြီးဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလှသည် ။ မိမိတို့ ဂျာမန်တပ်များမှာ အဘက်ဘက်က ဖြတ်တောက်ခြင်း ခံနေကြရသည် ကို လည်းကောင်း၊ စာရေးရိက္ခာများ ပြတ်၍ အငတ်ဘေးနှင့် ကြုံနေကြရသည် ကိုလည်းကောင်း၊ ဆိုးဝါးရက်စက်လှသည့် ရုရှားဆောင်းရာသီကို ကာကွယ်ရန် အဝတ်အထည်များ မလုံမလောက် ဖြစ်နေကြသည် ကို လည်းကောင်းစသည့် အခြေ အနေမှန်ကို ရုရှားတို့ သိပြီး ဖြစ်နေကြသည် ။

ရုရှားဗိုလ်ချုပ်ကြီး ရိုကော့ဆော့ဖ်စကီး၏ အကြောင်းကြားစာတွင် ဖော်ပြပါရှိသည့် တောင်းဆိုချက်များ သည် ဂျာမန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ပေါလပ်စ် မျှော်လင့်ထားသည့်အတိုင်းပင် ဖြစ်နေသည် ။ အကယ်၍ သာ ဂျာမန်တပ်များ လက်နက်ချ အညံ့ခံမည်ဆိုပါက စစ်သုံးပန်းများ အဖြစ် သင့်တော်သော စားနပ်ရိက္ခာများ ပေးမည်။ ဒဏ်ရာရသူများ နှင့် နာမကျန်းဖြစ်သော စစ်သားများအား လိုအပ်သော ဆေးဝါးကုသမှုများ ဖြင့် ပြုစုမည်။ ထို့ပြင် လက်နက်ချ ဂျာမန်အရာရှိ အကြပ် တပ်သားအားလုံးတို့ ကို မူလရင်းစွဲ ရာထူးအဆင့်အတန်း၊ အဆောင်အယောင်၊ တံဆိပ်များ နှင့်တကွ ကိုယ်ပိုင်အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများကို ဆက်လက် သုံးစွဲ တပ်ဆင်ခွင့်၊ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ပြုမည် စသည် . . . စသည် တို့ ဖြစ်သည် ။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးပေါလပ်စ်သည် ရုရှားတို့ ၏ ကမ်းလှမ်းချက် အားလုံးကို ဂျာမန် တပ်ပေါင်းစုံတို့ ၏ စစ်သေနာပတိကြီးဖြစ်သော ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာထံ ချက်ချင်း ကြိုးမဲ့ကြေးနန်းဖြင့် အကြောင်းကြား အစီရင်ခံလိုက်သည် ။ တစ်ဆက်တည်းတွင် ရုရှားတို့ ၏ ကမ်းလှမ်းချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မိမိအား “လုံးဝ လွတ်လပ်စွာ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခွင့် ပြု

ပါရန်” အမိန့်တောင်းခံ လိုက်သည်။ ။ သို့သော် ဂျာမန်တစ်မျိုးသားလုံး၏ မျက်ခုံးမွေးပေါ် စင်္ကြံလျှောက်လာခဲ့သော ဟစ်တလာသည် သူ့လက် အောက်မှ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးပေါလပ်စ်၏ အမိန့်တောင်းခံချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ “ပါးစပ်ဟရုံမျှဖြင့် အူဘယ်နှခွေရှိသည် ” ကို သိပြီးဖြစ်နေသည်။ ။ လုံးဝ လွတ်လပ်စွာ လုပ်ဆောင် ခွင့်သည် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးပေါလပ်စ်အတွက် လုံးဝ ခြွင်းချက်မရှိ လက်နက်ချ အညံ့ခံခွင့် ပေးလိုက်ရာ ရောက်မည်ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းကောင်း ကြီး သိနေသည်။ ။ သို့နှင့်ပင် ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာသည် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ပေါလပ်စ်ထံ အကြောင်းပြန်ကြားလို့ ယင်းပြန်ကြားချက်ကို အတိုချုံးလိုက်ပါက “လုံးဝ လက်နက်မချနဲ့ ” ဟူသတည်း။

ရုရှားတို့ ၏ နောက်ဆုံးရာဇသံသည် နောက်တစ်နေ့ဖြစ်သော ဇန်နဝါရီလ (၉)ရက်နေ့၊ နံနက်တွင် အချိန်စေ့ခဲ့သည်။ ။ သို့နှင့်ပင် ၂၄ နာရီကြာခဲ့ပြီးနောက် အရေအတွက် ငါးထောင်တိတိ ရှိသော ရုရှားအမြောက်ကြီးမှ အမြောက်ဆန်များ သည် အပျက်အစီးများ အကြားတွင် ယခုထက်တိုင် မသေမရှင် ကျန်ရှိနေကြသေးသည့် ဂျာမန် တပ်သားများ အပေါ်သို့ မိုးသီးမိုးပေါက်ပမာ တအုံးအုံးဖြင့် မြည်ဟည်း ကျရောက်၍ ပေါက်ကွဲကြတော့သည်။ ။

စကာလင်ဂရက် စစ်မျက်နှာမှ နောက်ဆုံးတိုက်ပွဲကား စတင်ခဲ့ပေပြီ။ ။

တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင်ပင် ထိုနေ့ထိုရက်ဖြစ်သော ဇန်နဝါရီလ ၁၀ ရက်နေ့သည် ဂျာမန် အမျိုးသား ဆိုရှယ်လစ်ပါတီ၏ ၁၀ နှစ်မြောက် အာဏာရခဲ့သည့် နှစ်ပတ်လည်နေ့ ဖြစ်နေသည်။ ။ ထိုနေ့ ထိုရက်မှာ ပင် ဟစ်တလာ၏ ညာလက်ရုံးဖြစ်သော ဂျာမန်လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဂိုးအား

ရင်းသည် ဘာလင် ရေဒီယိုမှ နေ၍ အသံလွှင့်မိန့်ခွန်းတစ်ရပ် ပြောကြားခဲ့သည်။ ။

“ဒီနေ့၊ ဒီရက်၊ ဒီအချိန်ကစပြီး အမှတ် ၆ ဂျာမန်တပ်မတော်ကြီးဟာ သမိုင်းရာဇဝင်မှာ စာတင်ရမယ့် တပ်မတော်ကြီး ဖြစ်လာခဲ့ပါပြီ။ နောင်နှစ်ပေါင်းတစ်ထောင် ကြာညောင်းတဲ့ အချိန် အထိ ဂျာမန်အမျိုးသားတွေဟာ စတာလင်ဂရက် တိုက်ပွဲရဲ့ အံ့ချီးမကုန် နိုင်လောက်တဲ့ အကြောင်းအရာတွေကို တအံ့တဩနဲ့ ပြောလို့ မဆုံးနိုင်အောင် ဖြစ်နေကြပါလိမ့်။ ဒီနေရာ ဒီတိုက်ပွဲမှာ ပဲ အဖ ဂျာမန်နိုင်ငံတော်ကြီးဟာ ရန်သူဟူသမျှကို အနိုင်ယူပြီး အဆုံးအဖြတ်ပေးတဲ့ အောင်ပွဲကို ခံယူရရှိခဲ့တဲ့ အကြောင်း ပြန်ပြောင်းပြီး အမှတ်တရပြောရစ်ကြပါလိမ့်မယ်”

အကယ်၍ တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူသည် စတာလင်ဂရက်တိုက်ပွဲကဲ့သို့ မျှော်လင့်ချက် လုံးဝမရှိသည့် တိုက်ပွဲများ တွင် အဘယ်ကြောင့် ဂျာမန်စစ်သားများ အသေခံကြရသည် ကို နားမလည် သဘောမပေါက်ဘဲ ရှိနေငြားအံ့။ ထိုပုဂ္ဂိုလ် အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ၁၉၂၃ ခုနှစ်က ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် မြူနစ်အာဏာသိမ်းပွဲ၏ ၁၉ နှစ်မြောက် အထိမ်းအမှတ် နှစ်ပတ်လည်အခမ်းအနား ၁၉၄၂ ခုတွင် ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာကိုယ်တိုင် ရှင်းလင်းပြောကြားခဲ့သော အောက်ပါမိန့်ခွန်းကို ရှေးဦးစွာ လေ့လာမှတ်သားသင့်သည်။ ။

“ကျုပ်မှာ ငယ်ငယ်တုန်းကတည်းက ပါလာတဲ့ အကျင့်တစ်ခုရှိတယ်။ ။ အဲဒီအကျင့်ဟာ မူလကတော့ မကောင်းတဲ့ အကျင့်ပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ နောက်ဆုံးကျတော့ အဲဒီအကျင့်ဟာ ကျုပ်အတွက် အင်မတန် ထူးခြားတဲ့ ပါရမီတစ်ခု ဖြစ်လာတယ်။ အဲဒါ ဘာလဲဆိုတော့ နောက်ဆုံးအချိန်အထိ

အစွမ်းကုန် တိုက်သွားချင်တဲ့ အကျင့်ပါပဲ။ အဲဒီ (၁၉၁၈ ခုနှစ်၊ ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးပြီးတဲ့) အချိန်တုန်းက ရန်သူတွေက ကျုပ်တို့ ဂျာမန်တပ်တွေဟာ (ည) ၁၂ နာရီမထိုးခင် ၁၅ မိနစ်အလိုမှာ လက်နက်ချလိုက်ကြပြီလို့ တထစ်ချ ယုံကြည်ယူဆခဲ့ကြပေမယ့် ကျုပ်အနေနဲ့ ကတော့ ကျုပ်မူနဲ့ ကျုပ် ၁၂ နာရီထိုးပြီး ၅ မိနစ် မကျော်မချင်းတိုက်ပွဲကို မရပ်ဘဲ ဆက်တိုက်ခဲ့တယ်”

မှန်သည် ဟစ်တလာသည် အထက်ပါအကျင့်အတိုင်း ယခု ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး အတွင်း၌ လည်း စစ်မျက်နှာအားလုံးတို့ မှ တိုက်ပွဲအားလုံးတို့ တွင် ၁၂ နာရီထိုးပြီး ငါးမိနစ်ကျော်လွန်သည့် အချိန်အထိ ရသမျှ လက်နက်ဖြင့် ဆက်တိုက်ချင်နေသေးသည် ။

အမှန်အားဖြင့်ဆိုရလျှင် စစ်ပွဲ၏ အနိုင်အရှုံးကို တိုက်ပွဲတစ်ပွဲတည်းဖြင့် အဆုံးအဖြတ်ပေး၍ ရနိုင်သည် မဟုတ်။ ထိုမျှမက ဟစ်တလာ၏ ယုံကြည်ချက်အရဆိုပါမူ ရာဇဝင်သမိုင်းကြောင်း၏ ပြောင်းလဲမှုတွင် တစ်ဦးချင်း တစ်ယောက်ချင်း၏ ပုဂ္ဂလိကအခန်းသည် အဆုံးအဖြတ်ပေးသည် အထိ ဩဇာသက်ရောက်လှသည် ဟူ၍ ပင် ဖြစ်သည် ။ ရှေးဦးစွာ ဤအယူဝါဒနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဟစ်တလာသည် သူ့ကိုယ်သူ စံနမူနာထားကာ ကံကြမ္မာသည် ယင်းနိုင်ငံယင်းလူမျိုး၏ ခေါင်းဆောင်များ အပေါ်၌ သာလျှင် တည်သည် ဟူ၍ ယုံကြည်စွဲလမ်းလာခဲ့သည် ။

သို့ဖြစ်ရာ ရန်သူနိုင်ငံများမှ ခေါင်းဆောင်များကို ရုပ်ဝတ္ထုအရ အပျောက်ရှင်းပစ်ခြင်းသည် အထွေထွေ သေနင်္ဂဗျူဟာအတွက် အလွန်အရေးပါသော လုပ်ဆောင်မှု တစ်ရပ်ဟူ၍ မှတ်ယူလာခဲ့သည် ။ ဟစ်တလာအဖို့ ရာ၌ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ အကြမ်းဖက်မှုသည် ကိုယ်ကျင့်တရားနှင့်

ဘာမှ မဆိုင်ဟု သဘောထားခဲ့သည်။ ။

အာဏာရရေးအတွက် ကြိုးပမ်းလုပ်ဆောင်လာခဲ့သည့် အချိန်ကာလအတွင်း သူသည် “တိုက်ရိုက်ထိုးနှက်မှု” ၏ အဖိုးတန်ပုံကို ကောင်းကောင်း ကြိုး သဘောပေါက်ခဲ့သည်။ ။ ကျကျနန သင်ခန်းစာရခဲ့သည်။ ။ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခြင်းသည် အကြိတ်အနယ် သဲသဲမဲမဲ အခြေအနေမျိုးတွင် သာ အဆုံးစွန် အသုံးပြုရမည့် လက်နက်မဟုတ်ဘဲ အပြီးသတ် အပြတ်ရှင်းရာ၌ ရံဖန်ရံခါ အထိရောက်ဆုံး အလွယ်ကူဆုံးနှင့် ကျိုးကြောင်း အဆီလျော်ဆုံး နည်းတစ်နည်းဖြစ်သည် ဟု ဟစ်တလာက အခိုင်အမာ ယူဆလာခဲ့သည်။ ။

“လူ့လောကနှင့် လူ့ဘဝ၏ အယူအဆတိုက်ပွဲများ ၌ အကြင်နာကင်းမဲ့၍ ပြတ်သားသော လုပ်ဆောင်ချက်များ အပေါ်တွင် အခြေခံထားသည့် ရက်စက်သော အင်အားစုသည် သာလျှင် အဆုံးအဖြတ်ပေးသော အကျိုးတရားများကို ရရှိနိုင်ပေလိမ့်မည်” ဟူ၍ “ကျွန်ုပ်၏ ကြိုးပမ်းမှု” စာအုပ်တွင် ဟစ်တလာ ရေးသားဖော်ပြခဲ့သည်။ ။

သူ၏ ရန်သူများ သည် နိုင်ငံရပ်ခြား တိုင်းတစ်ပါးတွင် မရှိသေးဘဲ ဂျာမနီနိုင်ငံအတွင်းမှာ ပင် ရှိနေစဉ်ကာလက ဟစ်တလာသည် ထိုရန်သူများအား မည်သို့မည်ပုံ ရှင်းပစ်ရမည်ကို အတိအလင်း ဖွင့်ဟပြောကြားခဲ့ဖူးသည်။ ။ ထိုအချိန်ထိုကာလ ၁၉၂၉ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၆ ရက်နေ့က မြူနစ်မြို့တွင် သူပြောကြားခဲ့ရာ၌ “လူတစ်ယောက်ဟာ သူ့ကိုင်စွဲထားတဲ့ လက်နက်နဲ့ ရန်သူရဲ့ အသည်းနှလုံးသားထဲကို တအားထိုးစိုက်နိုင်တဲ့ အင်အား မရှိရင် ဒီလူဟာ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံကို ဘယ်တော့မှ ခေါင်းဆောင်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး” ဟူ၍ အတိအလင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ ။ တစ်ဖန် မတ်လ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ပြောကြားခဲ့

သော သူ၏ မိန့်ခွန်း၌ လည်း “လူတွေဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အသက်ရှင်
နေနိုင်ဖို့ အတွက် တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက် မရှောင်မလွဲသာဘဲ သ
တ်ကြ ဖြတ်ကြရလိမ့်မယ်။ ဒီနည်းက လွဲလို့ တခြားနည်းမရှိဘူး” ဟူ၍
ပါရှိခဲ့သည်။ ။

သို့ဖြစ်၍ လည်း ဟစ်တလာ၏ အရင်းနှီးဆုံးသော လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်
များ လည်း ဤအယူအဆကို သဘောတရားအဖြစ်မှ လက်တွေ့အဖြစ်
ကျင့်သုံးလာခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ။ သို့ဖြစ်၍ လည်း စစ်ကြီးမဖြစ်မီကာလ
အတန်ကြာမှ စ၍ နောက်ဆုံး စစ်ရှုံးပြီး ဗုန်းဗုန်းလဲ ကျဆုံးသည့်နေ့ရက်
အထိ နာဇီဂျာမနီ၏ ထိပ်ပိုင်းခေါင်းဆောင်များ သည် သူတို့ အသားကို
တစ်စက်ကလေးမှ မထိခိုက် မနာကျင်စေရဘဲ ရန်သူများအား လုပ်ကြံ
သတ်ဖြတ်ရေးအတွက် မနေမနားကြိုးစားရင်း အလုပ်များ နေခဲ့ကြသ
ည်။ ။

သို့ဖြင့် မြင့်မြတ်သော ဂျာမန်အမျိုးအနွယ်များ ၏ ကိုယ်စားလှယ်
တော် ခေါင်းဆောင်ကြီးများ သည် ရေတွင်းများ ထဲသို့ အဆိပ်ခတ်ခြင်း
မှ အစ လူအများကိုအစုလိုက် အပြုံလိုက် သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ ပြန်ပေးဆွဲခြ
င်းမှ အစ ချုံခိုတိုက်ခိုက်ခြင်းစသော မြေလှန်စနစ် မျိုးပြုတ်စစ်ဆင်ရေး
များကို နည်းအမျိုးမျိုး ပုံစံအမျိုးမျိုးတို့ ဖြင့် စမ်းသပ်လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြခြင်း
ဖြစ်သည်။ ။

★

စစ်ကြီးစတင်ဖြစ်ပွား၍ နှစ်လသာသာမျှ ရှိသေးသည်။ ။ ၁၉၃၉ ခုနှစ်၊
နိုဝင်ဘာလ၏ တစ်ခုသော နေ့တစ်နေ့တွင် ဂျာမန် ဂတ်စတာပို အဖွဲ့၏
အကြီးအကဲဖြစ်သူ ဗိုလ်ချုပ်ဟင်းမလားသည် စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ တန်ပြန်
ထောက်လှမ်းရေးဌာန၏ ဓာတုဗေဒ ဓာတ်ခွဲရုံများ ရှိသည့် တက်ဂဲလ်မြို့

သို့ မမျှော်လင့်ဘဲ ရောက်လာသည် ။ ဟင်းမလားသည် ဓာတ်ခွဲရုံမှ ဓာတုဗေဒ ပညာရှင်များ နှင့်တွေ့ဆုံကာ သူလျှို့များ နှင့် လျှို့ဝှက်ထောက်လှမ်းရေး အဖွဲ့ဝင်များ ကိုင်ဆောင် အသုံးပြုကြသည့် လက်နက်ကိရိယာ တန်ဆာပလာများကို စစ်ဆေးကြည့်ရှုသည် ။

အဆိုပါ လက်နက်ကိရိယာ တန်ဆာပလာများကို စစ်ဆေးကြည့်ရှုရန် ဟင်းမလားက သက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ခံများအား မေးခွန်းတစ်ခု ကောက်ကာငင်ကာ မေးလိုက်သည် ။ ယင်းမေးခွန်းမှာ “ယခုကဲ့သို့ လူတစ်ဦး တစ်ယောက်ချင်း လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ရန် စီမံပြုလုပ်ထားသော လက်နက်ကိရိယာ ပစ္စည်းများကို လူအများအား အစုလိုက်အပြုံလိုက် သုတ်သင်ရှင်းလင်းပစ်ရန် တိုးချဲ့တီထွင် ဖန်တီးလုပ်ကိုင်၍ ဖြစ်နိုင်မဖြစ်နိုင်” ဟူသော မေးခွန်းပင်ဖြစ်သည် ။ ဤမေးခွန်းနှင့် တစ်ဆက်တည်း ဟင်းမလား၏ ခေါင်းထဲတွင် လျှပ်စီးလက်သလို အကြံတစ်ခု လက်ခနဲ ပေါ်လာခဲ့သည် ။ အကယ်၍ သာ ပြင်သစ်နိုင်ငံတွင်း၌ ဂျာမန်သူလျှို့များ အရေအတွက် အလုံအလောက်ရှိနေပြီး ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာရှိ ပြင်သစ်စစ်သားများ အတွက် ပေးပို့သည့် ဝိုင်အရက်များ ထဲတွင် အဆိပ်များ ခတ်ထားနိုင်မည်ဆိုပါက ဂျာမန်တပ်များ သည် ကမ္ဘာကျော် မဂ္ဂီနော့ခံတပ် ကြီးကို သေနတ်တစ်ချက်မှ မပစ်ဖောက်လိုက်ရဘဲ အလွယ်တကူ သိမ်းပိုက်နိုင်မည်မဟုတ်ပါလော။

ဂတ်စတာပို ဗိုလ်ချုပ်ဟင်းမလားက ယင်းသို့ ယုတ်ယုတ်မာမာ ကြံစည်ခဲ့ဖူးသလို သူ့လက်အောက်မှ ထောက်လှမ်းရေးတာဝန်ခံ ဗိုလ်ချုပ်ချဲ့လင်းဘတ်ဆိုသူကလည်း ကမ္ဘာကျော် ဗြိတိသျှ ဘုရင့်အနွယ်တော် ဝင်ဆာမြို့စားကြီးအား ပြန်ပေးဆွဲရန် ပက်ပက်စက်စက် စီမံစိုင်းပြင်း ခဲ့ဖူးသည် ။

ထိုစဉ်က ဝင်ဆာမြို့စားကြီးသည် ဗြိတိသျှ ထီးနန်းအရိုက်အရာကို စွန့်လွှတ်၍ မစ္စက် ဆင်မဆင်အမည်ရှိ တစ်ခုလပ်အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ကို လက်ထပ်ခဲ့သည် ဖြစ်ရာ မြို့စားကြီးကို အင်္ဂလိပ် အမျိုးသားများက အသည်းစွဲဖြစ်နေခဲ့သည် ။ ဤတွင် ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာက ကြံကြီးစီရာ အကြံတစ်ခုကို ကြံခဲ့သည် ။ သူ့အကြံမှာ စစ်ပြေးရင်း ပေါ်တူဂီနိုင်ငံသို့ရောက်နေသော ဝင်ဆာမြို့စား ဇနီးမောင်နှံကို အနုနည်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အကြမ်းနည်းဖြင့်ဖြစ်စေ ဂျာမနီသို့ မရအရ ခေါ်ဆောင်လာပြီး ဘာလင်အသံလွှင့်ဌာနမှ နေ၍ အင်္ဂလန်ရှိအင်္ဂလိပ်အမျိုးသားများ ထံ အသံလွှင့် မိန့်ခွန်းပြောကြားရန်ပင် ဖြစ်သည် ။ ထိုသို့သာ ဝင်ဆာမြို့စားကြီးက ဘာလင်မှ နေ၍ အသံလွှင့်လိုက်မည်ဆိုပါက အင်္ဂလိပ်တစ်မျိုးသားလုံး မြို့စားကြီး၏ အရှိန်အဝါဖြင့် ဂျာမန်တို့ ဘက်သို့ မုချ စိတ်ဓာတ်ယိမ်းယိုင် လာကြမည်ဟူ၍ ဟစ်တလာက တွက်ဆထားခဲ့သည် ။

သို့နှင့်ပင် ဟစ်တလာ၏ အကြံအစည်အတိုင်း နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ရစ်ဘာတ်ထရော့၏ အမိန့်ဖြင့် ဂျာမန်ထောက်လှမ်းရေးဗိုလ်ချုပ် ချဲလင်းဘတ်သည် ဝင်ဆာမြို့စားကြီးတို့ ဇနီးမောင်နှံအား “ကယ်တင်ရန်” သို့မဟုတ်၊ “ပြန်ပေးဆွဲရန်” ပေါ်တူဂီပြည် လစွဲဘွန်းမြို့သို့ တိတ်တဆိတ် ရောက်ရှိလာခဲ့သည် ။

သို့သော် တကယ်လက်တွေ့တွင် မူ ချဲလင်းဘတ်အတွက် အပြောလွယ်သလောက် အလုပ်ခက်နေသည် ကို တွေ့ရသည် ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် လစွဲဘွန်းမြို့တွင် ဝင်ဆာမြို့စားကြီးတို့ ဇနီးမောင်နှံ နေထိုင်လျက်ရှိကြသော အဆောက်အဦကို ဗြိတိသျှ စုံထောက်များ သာမက ပေါ်တူဂီ လက်နက်ကိုင် ရဲအဖွဲ့ဝင်များ ပါ မျက်ခြေမပြတ် နေ့ရောညပါ စောင့်ကြပ်နေသည် ကို တွေ့ရသောကြောင့် ဖြစ်သည် ။ အထူးသဖြင့် မိ

မိတို့ ထက် လူအင်အားရော လက်နက်အင်အားပါ အဆမတန် များ ပြား
နေသည့် အစောင့်အကြပ်များကြောင့် ချဲလင်းဘတ်တို့ လူစုမှာ
ဝင်ဆာမြို့စားကြီး၏ နေအိမ်အနီးသို့ပင် မကပ်နိုင်ဘဲ ဖြစ်နေကြသည်။ ။
ထို့ပြင် လူသဘော လူသဘာဝအလျောက် ထောင်ပေါင်းများ စွာသော
နာဇီလူသတ်သမား ပါးကွက် အာဏာသားများကို အုပ်ချုပ်ကွပ်ကဲ လာ
ခဲ့သော ထောက်လှမ်းရေးဗိုလ်ချုပ် ချဲလင်းဘတ်သည် တကယ့်အရေးတွ
င် သူ့အသား သူ့အသွေးကို တစ်စက်ကလေးမှ အနာမခံရဲသည့် “သတ္တိ”
ကြောင့် လစွဲဘွန်းမြို့မှ ဆုတ်ခွာ လာခဲ့သည်။ ။

ယင်းသို့ ဝင်ဆာမြို့စားကြီးအား ပြန်ပေးဆွဲရန်အကြံမှာ မဟန်ဘဲ
တပ်ခေါက် ပြန်ခဲ့ကြပြီးနောက် ဗိုလ်ချုပ် ချဲလင်းဘတ်သည် ယင်းကိစ္စန
ှင့် စပ်လျဉ်း၍ “မည်မျှလောက် ကြီးမားသည့် အခက်အခဲများ နှင့် မည်မျှ
လောက် များ ပြားသည့် အဟန့်အတားများကြောင့် မိမိတို့ တစ်တွေ မ
ည်သို့မည်ပုံ အောင်မြင်စွာ ဆုတ်ခွာလာခဲ့ကြရကြောင်း”
ရှည်လျားထွေပြားလှသည့် အစီရင်ခံစာကြီး တစ်စောင် ရေးသား ကာစ်
ဘင်ထရော့မှ တစ်ဆင့် ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာထံ တင်ပြလိုက်သ
ည်။ ။

ချဲလင်းဘတ်၏ အစီရင်ခံစာပါ အကြောင်းပြချက်များကို ရစ်ဘင်ထ
ရော့သာ မဟုတ်၊ ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာကပါ ကျေနပ်လက်ခံဟ
န်တူသည်။ ။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် လစွဲဘွန်းမြို့မှ ဘာလင်သို့ ပြန်
ရောက်လာသော ထောက်လှမ်းရေး ဗိုလ်ချုပ် ချဲလင်းဘတ်အား
နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ရစ်ဘင်ထရော့က အောက်ပါအတိုင်း
ဆီးကြိုပြောကြားခဲ့သောကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။ ။

“ခေါင်းဆောင်ကြီးက ခင်ဗျားရဲ့ အစီရင်ခံစာကို ဖတ်ပြီး ဒီကိစ္စနဲ့ ပ

တံသက်လို့ အခုလို မအောင်မြင် ဖြစ်ရတဲ့ အတွက် သူစိတ်မကောင်း ဘူးတဲ့ ။ ဒါပေမဲ့ တစ်ဖက်က ကြည့်တော့လည်း ခင်ဗျားအနေနဲ့ အခုလို ဆုံးဖြတ်ပြီး ဒီကိစ္စမှာ ဒီလိုလုပ်ခဲ့တာကို သူ ကျေနပ်ပါတယ်၊ လက်ခံပါတယ်ဆိုတာ ခင်ဗျားကို ပြောပြဖို့ မှာ လိုက်ပါတယ်”

*

ဗြိတိသျှ ဘုရင့်အနွယ်တော် တစ်ဦးဖြစ်သော ဝင်ဆာမြို့စားကြီးအား ယင်းသို့ တစ်ခါက ပြန်ပေးဆွဲရန် ကြံစည်ခဲ့ဖူးသော ဟစ်တလာသည် ၁၉၄၀ ခုနှစ်ကုန်လောက်တွင် တစ်ဖန် ပြင်သစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတစ်ဦးအား လုပ်ကြံရန် လျှို့ဝှက်ညွှန်ကြားခဲ့ဖူးသေးသည် ။

ယင်း ပြင်သစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး၏ အမည်မှာ မဂ္ဂဇင်းဝေဂန်ဖြစ်၍ ပြင်သစ်တပ်မတော်တွင် တိုက်ခိုက်ရေးစွမ်းရည် အပြည့်အဝဆုံး ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများ အနက်တစ်ဦး အပါအဝင်ဖြစ်သည် ။ ထိုအချိန် ထိုအခါက အာဖရိကမြောက်ပိုင်းတွင် ဂျာမန်နှင့် အင်္ဂလိပ်၊ ပြင်သစ်တပ်များ သဲကြီးမဲကြီး တိုက်ခိုက်နေကြ၍ ဂျာမန်တို့ က အရေးသာနေသည့် အခိုက်အတန့်ဖြစ်သည် ။

ယင်းအခိုက်အတန့်မှာ ပင် အာဖရိက မြောက်ပိုင်းတစ်ခွင်တွင် ဖရိဖရဲဖြစ်နေကြသော ပြင်သစ်တပ်များအား ပြန်လည်စုစည်း၍ ဂျာမန်တို့အား ပြန်လှန်ထိုးစစ်ဆင်ရန် ပြင်သစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဝေဂန်ဦးစီး၍ အပြင်းအထန် ကြိုးပမ်းလုပ်ဆောင်နေပြီ ဟူသော သတင်းသည် ဂျာမန်စစ်ဦးစီး ဌာနချုပ်သို့ ရောက်ရှိလာခဲ့သည် ။ ဤတွင် ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာနှင့် ဂျာမန်စစ်ဦးစီးဌာနချုပ် တာဝန်ခံဖီးလ်မာရှယ် ဝီလျံကိုက်တဲလ်တို့ သည် နှစ်ဦးသဘောတူ လက်ဝါးရိုက်ကာ အကြံအစည် တစ်ခုကို ချမှတ်လိုက်ကြသည် ။

ယင်းအကြံအစည်ကား အခြားမဟုတ်။ ပြင်သစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဝေဂန် အား ဖရိဖရဲ တကွဲတပြားဖြစ်နေသည့် ပြင်သစ်တပ်များကို မစုစည်းနိုင် မီ အပျောက်ရှင်းပစ်ရန်ဟူသော အကြံအစည်တည်း။

ယခုတစ်ကြိမ်တွင် ပြင်သစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးအား အပျောက်ရှင်းပစ်ရန် တာဝန်ပေးအပ်ခြင်း ခံရသူမှာ ဗိုလ်ချုပ်အားဝင်းဆိုသူ ဖြစ်သည် ။ ဗိုလ် ချုပ်အားဝင်းကား ခေသူမဟုတ်၊ ဂျာမန် ထောက်လှမ်းရေးတပ်ဖွဲ့တွင် သူလျှို့လုပ်ငန်း၊ ထောက်လှမ်းရေးလုပ်ငန်းနှင့်တကွ ဖောက်ခွဲဖျက်ဆီး ရေး၊ လျှို့ဝှက်လုပ်ကြံရေး စသည့်လုပ်ငန်းတို့ တွင် သူမတူအောင် ပါရဂူ ဘွဲ့ရ ကျွမ်းကျင်သူတစ်ဦး ဖြစ်သည် ။

အထက်ဆရာကြီးများ ၏ တာဝန်ပေးချက်အရ လျှို့ဝှက် ဖျက်ဆီးလုပ် ကြံရေး ပါရဂူအားဝင်းသည် သတ်မှတ်ထားသည့် နေ့ရက်၊ သတ်မှတ် ထားသည့် အချိန်တွင် သတ်မှတ်ထားသည့်နေရာ၌ ပြင်သစ်ဗိုလ်ချုပ် အား အလွယ်တကူပင် လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်နိုင်စွမ်းရှိသူ တစ်ဦး ဖြစ်၏။ သို့သော် သူ့အတွက် အခက်တကာ အခက်ဆုံးမှာ ဟစ်တလာ၏ “နောက်ဆက်တွဲ တစ်ချက်လွှတ် အမိန့်အတိုင်း နာခံဆောင်ရွက်ရန်ပင် ဖြစ် ၏။ ဟစ်တလာ၏ ယင်းအမိန့်ကား အခြားမဟုတ်။ “ပြင်သစ်ဗိုလ်ချုပ် ဝေဂန်အားလုပ်ကြံရာတွင် ဂျာမန်တို့ ၏ လက်ချက်ဖြစ်ကြောင်း တစ်စွန်းတစ်စမျှ မပေါ်ပေါက်စေရန်” ဟူသော အမိန့်ပင်ဖြစ်သည် ။

အားဝင်းသည် အဘက်ဘက်က အကွက်ချ၍ ကြံစည်ကြိုးပမ်းပြီးသ ည့်နောက် အထက်ပါ ဟစ်တလာ၏ တစ်ချက်လွှတ်အမိန့်အရဆိုပါက လုံးဝအလုပ်မဖြစ်နိုင်ကြောင်း ဖီးလ်မာရယ် ကိုက်တဲလ်ထံ ပွင့်ပွင့်လင်း လင်းပင် အကြောင်းကြား အစီရင်ခံလိုက်သည် ။ ကိုက်တဲလ်မှ တစ်ဆင့် ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာထံ တစ်ဆင့်အစီရင်ခံလိုက်ရာ ကောက်ရိုး

မီးလို “ဟု န်းခနဲတောက်၍ ဟုတ်ခနဲငြိမ်းသွားတတ်သည့်” ဟစ်တလာ သည် “မဖြစ်လည်း နေပေါ့” ဟူသော သဘောဖြင့် ယင်းကိစ္စကို မေ့မေ့ ပျောက်ပျောက် နေလိုက်သည်။ ။

သို့နှင့်ပင် ပြင်သစ်ဗိုလ်ချုပ်တစ်ဦး၏ အသက်မှာ ဂျာမန် လျှို့ဝှက်လုပ်ကြံရေးသမားများ ၏ လက်မှ တော့လွဲလွဲခဲ့ရပြန်သည်။ ။

သို့သော် ဤပြဿနာနှင့် ဤဖြစ်ရပ်မှာ စစ်ကြီးပြီးဆုံး၍ နျူရင်ဘတ် စစ်ခုံရုံးသို့ ရောက်သောအခါ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ အပြောင်းအလွဲ ဖြစ်သွားခဲ့သည်။ ။ နာဇီ စစ်တရားခံများအား စစ်ကြီးအပြီး နျူရင်ဘတ် စစ်ခုံရုံး၌ စစ်ဆေးသည့်အခါလျှို့ဝှက်ဖျက်ဆီး လုပ်ကြံရေးပါရဂူ အားဝင်းက ပြင်သစ်ဗိုလ်ချုပ်အား လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ရန် ကြံစည်ခဲ့သည့် အဆိုပါ အရေးအခင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ “အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော်ဟာ ကိုက်တဲလ်ရဲ့ အကြံအစည်ကို လက်မခံခဲ့ပါဘူး။” “ကျုပ်လူတွေဟာ စစ်တိုက်ဖို့ လေ့ကျင့်လာခဲ့တဲ့ စစ်သားတွေပါ။ ကျုပ်တို့ ဟာ လူသတ်သမားတွေ မဟုတ်ဘူး။ ။ လျှို့ဝှက် လုပ်ကြံရေးသမားတွေ မဟုတ်ဘူး လို့ ကျွန်တော် ကိုက်တဲလ်ကို ပြောခဲ့ပါတယ်” ဟူ၍ ရင်ကော့ကာ ထွက်ဆိုခဲ့သည်။ ။

သို့သော် အားဝင်း၏ နှုတ်မှ မည်သို့ပင် စကားကြီး စကားကျယ်များကို ထွက်ဆိုခဲ့စေကာမူ သူ၏ ထောက်လှမ်းရေး ဌာနချုပ်ရုံးခန်းအတွင်းမှ သိမ်းဆီးရမိခဲ့သည့် သက်သေခံ တရားဝင်စာရွက် စာတမ်း အထောက်အထားများ အရ သူသည် ယင်းကိစ္စတွင် လျှို့ဝှက်ဖျက်ဆီးရေးနှင့် လုပ်ကြံ သတ်ဖြတ်ရေးအတွက် ယုံကြည်စိတ်ချစွာ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်း ခံခဲ့ရသူဖြစ်ကြောင်း ဘူးပေါ်သလို ပေါ်ခဲ့သည်။ ။

*

ဂတ်စတာပို ဗိုလ်ချုပ် ဟင်းမလားနှင့် သူ့လက်ထောက်ဗိုလ်ချုပ်ချေလ

င်းဘတ်တို့ သည် စစ်ကြီးပြီးဆုံးသည့် အချိန်အထိ ရန်သူဗိုလ်ချုပ်ကြီးများအား ပြန်ပေးဆွဲရန် လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ရန် အမြဲ ဆင်ကြံ ကြံခဲ့သူများ ဖြစ်သည်။ ။ နောက်ဆုံး ၁၉၄၄ ခုနှစ်၊ ဇွန် ၆ ရက်နေ့ တွင် နော်မန်ဒီကမ်းခြေသို့ မဟာမိတ်တပ်များ အလုံးအရင်းဖြင့် တက် ရောက်လာခဲ့ကြပြီး ဂျာမန်တပ်များ အနေဖြင့် လုံးဝတွန်းလှန်တားဆီးနိုင် စွမ်း မရှိတော့ဘဲ နောက်သို့ ဆုတ်ပြီးရင်း ဆုတ်နေကြရသည့် တိုင် အောင် ယင်းသို့သော အချိန်အထိ ဂျာမန်ထောက်လှမ်းရေးနှင့် လျှို့ဝှက် လုပ်ကြံရေးသမား များ သည် အမေရိကန် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အိုက်ဆင်ဟော င်ဝါနှင့် ဗြိတိသျှ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မောင်ဂိုမာရီတို့ အား အပျောက်ရှင်းပစ်ရ န် တိတ်တဆိတ် ကြံစည်ခဲ့ကြသေးသည်။ ။

ယင်းသို့သော ထောက်လှမ်းရေးနှင့် လျှို့ဝှက်လုပ်ကြံရေး အစီအစဉ် များ အနက် လပေါင်း များ စွာ စနစ်တကျ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခဲ့ကြပြီး သေ သေသပ်သပ်ဖြင့် အကောင်အထည်ပေါ်ရန် ကြိုးပမ်းခဲ့ကြသည့် လျှို့ဝှက် လုပ်ကြံရေး အစီအစဉ်တစ်ခုရှိသေးသည်။ ။ ယင်းလျှို့ဝှက်လုပ်ကြံရေး၏ အမည်မှာ Operation Rosselsprung ခေါ် စစ်ဆင်ရေး အစီအစဉ်တစ်ခု ကပင် ဖြစ်သည်။ ။ Rosselsprung ဟူသော စကားမှာ စစ်တုရင်ကစားရာ တွင် မြင်းရပ်များ ခုန်တက်သည့်အခါ၌ သုံးစွဲသည့်စကားလုံးဖြစ်ရာ ယ င်းလျှို့ဝှက် စစ်ဆင်လုပ်ကြံရေး၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ Operation Horse Jum p “မြင်းကွက်စစ်ဆင်ရေး” ဟူ၍ ပင် ဖြစ်သည်။ ။

အဆိုပါ “မြင်းကွက်စစ်ဆင်ရေး” ၏ အဓိက ဦးတည်ချက်နှင့် ရည်မှ န်းချက်မှာ အခြား မဟုတ်။ ယူဂိုစလပ် တော်လှန်ရေးသမား ပြောက်ကျားများ ၏ ဌာနချုပ်ကို ဝင်ရောက်စီးနင်း တိုက်ခိုက်ရန်နှင့် ခေါင်းဆောင်ကြီး မာရှယ်တီတို့ အား လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ရန် သို့မဟုတ် အရှင်လက်ရ ဖမ်းရန်ပင် ဖြစ်သည်။ ။

ယင်း လျှို့ဝှက်စစ်ဆင်ရေး၏ ပထမပိုင်းဖြစ်သော ကြိုတင်ပြင်ဆင်သည့် အချိန်ကာလ အတွင်း စနစ်တကျဖြင့် သေသေသပ်သပ် ရှိလှသည် ဖြစ်ရာ အစစအရာရာ မုချအောင်ရမည် ဟူ၍ ပင် ထင်မှတ်ရသည်။ ။

၁၉၄၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် ဟင်းမလား၏ သူလျှို့အဖြစ် ဘော်လ်ကန်နိုင်ငံများ တွင် လှည့်လည်ကျက်စားနေသော ဟဲမ်းဆိုသူသည် ဂျာမန်ထောက်လှမ်းရေး အဖွဲ့ကြီးအတွက် အလွန်အလွန် သိရခက်နေသည့် အချက်ကား အခြားမဟုတ်။ “တီတိုးဆိုတာ ဘယ်သူလဲ” ဟူသောအချက်ပင်တည်း။

“ယူဂိုစလပ် တော်လှန်ရေးသမားများ ပြောက်ကျားများ ၏ ခေါင်းဆောင် တီတိုးဆိုသူမှာ စက်ပြင်ဆရာ ဂျိုးဆစ်ဘရော့ဇ်ပင်ဖြစ်သည်။ သူ၏ အခြားအမည်များမှာ အင်ဂျင်နီယာ အီဗန်ကော်စတန်ဆက်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အင်ဂျင်နီယာ စလပ်ဗ်ကိုဘေးဘစ်ဟူ၍ လည်းကောင်း ခေါ်ကြသည်။ သူသည် ယူဂိုစလပ် ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးချုပ်လည်း ဖြစ်သည်။”

၁၉၄၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၈ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ဂျာမန်သူလျှို့ ဟဲမ်းထံမှ ဟင်းမလားထံသို့ ပေးပို့လိုက်သည့် အစီရင်ခံစာတွင် အထက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြပါရှိခဲ့သည်။ ။

တီတိုးဆိုသူသည် မည်သူမည်ဝါဖြစ်ကြောင်း သိရန်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ဂျာမန်တို့ သည် “တီတိုး၏ ခေါင်း ဖြတ်ပေးနိုင်သူအား ဆုငွေတစ်သိန်း ပေးမည်” ဟူသော ကြေညာချက်များကို ပလူပျံအောင် ဖြန့်ဝေကြချခဲ့ကြသည်။ ။ သို့သော် စာရွက်ဖိုးနှင့် မင်ဖိုးသာ ကုန်ကျခဲ့ကြသည်။ ။ တီတိုး၏ ဦးခေါင်းကိုကား မရခဲ့။

နောက်ဆုံး၌ ဂျာမန်ထောက်လှမ်းရေးဌာနချုပ်မှ လျှို့ဝှက်အစီအစဉ်

တစ်ခုကို ချမှတ်ခဲ့သည်။ ။ ယင်းအစီအစဉ်မှာ ယူဂိုစလပ် ပြောက်ကျားဌာနချုပ်စခန်းကို အလစ်တွင် ဝင်စီး၍ တီတိုးအား ဖမ်းဆီးရန်ပင်ဖြစ်သည်။ ။ ဤတာဝန်ကို အသေခံလေထီးတပ်သားများက ဆောင်ရွက်ကြရမည် ဖြစ်သည်။ ။

ယူဂိုစလပ်ပြောက်ကျားစခန်းကို ဝင်စီးရန်နှင့် တီတိုးအား ဖမ်းဆီးရန်ဖြစ်သော “မြင်းကွက် စစ်ဆင်ရေး” ကို ၁၉၉၄ ခု၊ မေလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် အကောင်အထည်ဖော်ရန် အတိအကျ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ ။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ထိုနေ့ထိုရက်သည် ပြောက်ကျားခေါင်းဆောင် တီတိုး၏ မွေးနေ့ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

ဂတ်စတာပို ဗိုလ်ချုပ်ဟင်းမလား၏ တွက်ကိန်းမှာ ယူဂိုစလပ်ပြောက်ကျားများ သည် သူတို့ ခေါင်းဆောင်ကြီး၏ မွေးနေ့ မွေးရက်ဖြစ်သော ထိုနေ့ ထိုရက်တွင် စားပွဲသောက်ပွဲများ ဖြင့် အပျော်ကြူးကာ လူမှန်းမသိအောင်မူးနေကြလိမ့်မည်။ ဤအချိန် ဤအခါမျိုးတွင် အလစ်ဝင်စီးခဲ့ပါက ကြက်ကလေး ငှက်ကလေးများ ဖမ်းသလို ပျောက်ကြားများအား ဇီကုပ်ဖမ်းနိုင်ကြမည်။ ဤသို့လျှင် တွက်ဆ၍ တီတိုး၏ မွေးနေ့ကို တမင်ရွေးခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ။

သို့သော် ၎င်းတို့ အခိုင်အမာရရှိထားသည့် သတင်းအရ တီတိုးနှင့် သူ့ပြောက်ကျားရဲဘော်များ ဌာနချုပ်ပြုလုပ်ထားသည့် ဒရာဗာအမည်ရှိ ဒေသကလေးကို မြေပြန့်တွင် ဖြန့်၍ ကြည့်လိုက်သည် နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ထောက်လှမ်းရေး ဗိုလ်ချုပ်ချလင်းဘတ်မှာ ခေါင်းနပန်းများ ကြီးသွားမိသည်။ ။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ပထဝီမြေအနေအထားနှင့် တောတောင် အခြေအနေအရ ထိုနေရာဒေသကို အလစ်တွင် ဝင်ရောက်စီးနင်း တိုက်ခိုက်မည်ဆိုပါက မိမိတို့ တပ်သားများမှာ မုချ ကိုယ့်သေတွင်း

ကိုယ်ရှာတူးသလို ဖြစ်နေမည်ကို တွေ့ရသောကြောင့်ပင်ဖြစ်သည်။ ။

“မြင်းကွက်စစ်ဆင်ရေး” တွင် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ပါဝင်ဆင်နွှဲကြမည့် အမှတ် ၅၀၁၊ ရုပ်နက်တပ်ဖွဲ့မှ တပ်သားများမှာ အားလုံးလိုလို ရာဇဝတ်ကောင် ထောင်ထွက်များ နှင့် ချွေးထွက်စခန်းမှ အကျဉ်းသားများသာ ဖြစ်ကြသည်။ ။ စုစုပေါင်း တပ်သားရစ်ရာပါဝင်၍ စနစ်တကျ သင်တန်းပေးထားပြီးသူများ ပင် ဖြစ်သည်။ ။ သို့သော် မြေပုံတွင် ဖော်ပြပါရှိသော သဘာဝတောတောင် ရေမြေနှင့် ပထဝီအနေအထားအရ ဤတပ်သားများမှာ ယူဂိုစလပ် ပြောက်ကျားဌာနချုပ် တည်ရှိရာ ဒရာဗာမြို့ကလေးအနီးသို့ လေထီးဖြင့် ဆင်းသက်မိသည် နှင့် တစ်ပြိုင်နက် အရပ်ရှစ်မျက်နှာမှ လက်နက်ကိုင်ပြောက်ကျားများ သာမက ဓားများ လှံများ နှင့် တံစဉ်များ ၊ ပေါက်ဆိန်များကို ကိုင်စွဲ ထားကြသည့် ထောင်ပေါင်းများစွာသော လယ်သမားများ အကြားတွင် ပြေးပေါက်မှားကာ အသက်နှင့်ခန္ဓာကိုယ်အိုးစားကွဲကြမည်မှာ မုချဖြစ်သည်။ ။

သို့နှင့်ပင် နောက်ဆုံး၌ “မြင်းကွက်စစ်ဆင်ရေး” မှာ စစ်တုရင်ကစားသည့် ခုံပေါ်တွင် သာ နိဂုံးချုပ်သွားခဲ့ပြီး လက်တွေ့အားဖြင့် ဘာကွက်မှ အကောင်အထည် မပေါ်တော့ဘဲ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ။ ယင်းသို့ “မြင်းကွက်စစ်ဆင်ရေး” ကြီး ပျက်စီးခဲ့ရသည့်အတွက် ယူဂိုစလပ် ပြောက်ကျား ခေါင်းဆောင် တီတိုးအား ဖြစ်နိုင်ပါက အရှင်ဖမ်းပြီး ဘာလင်မြို့တော်သို့ လိုအပ်သလို စုံစမ်း မေးမြန်းရန် ခေါ်ဆောင်လာရေးအတွက် ဇာဂရက်မြို့လေဆိပ်တွင် အသင့်စက်နှိုး၍ စောင့်နေသည့် ဂျာမန်လေတပ်မှ လေယာဉ်တစ်စီးမှာ လည်း အချည်းနှီးဖြစ်ကာ အချိန်ကုန် ဓာတ်ဆီကုန်၍ အလဟဿဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ။

သို့ဖြင့် ရန်သူဗိုလ်ချုပ်ကြီးများ နှင့် တော်လှန်ရေးခေါင်းဆောင်များ

အား လျှို့ဝှက်လုပ်ကြံရန် အစီအစဉ်မှာ တစ်ခုပြီးတစ်ခု မအောင်မြင်ဘဲ ဖြစ်လာခဲ့ရာ နောက်ဆုံး၌ စစ်ပွဲတွင် အရှုံးကြီး ရှုံးနေသော ဂျာမန်များ အတွက်နောက်ဆုံး ထွက်ပေါက်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ခေတ်သစ် ကမ္ဘာ့ သမိုင်းကြောင်းကို အပြောင်းအလဲကြီး ပြောင်းလဲသွားစေရန် အတွက် လည်းကောင်း ဟစ်တလာနှင့်တကွ သူ၏ လျှို့ဝှက်ထောက်လှမ်းရေးဌာနမှ တာဝန်ခံ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများ သည် အဆုံးစွန်သော ကြံစည်ခြင်းမျိုးဖြင့် ဧရာမအကြံကြီးတစ်ခုကို ကြံစည်ခဲ့ကြသည် ။ ယင်းအကြံကား အခြားမဟုတ်၊ ဂရိတ်ဗြိတိန် နိုင်ငံကြီး၏ နန်းရင်းဝန်ဖြစ်သော ဝင်စတန်ချာချီအားလည်းကောင်း၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကြီး၏ သမ္မတကြီးဖြစ်သော ဖရင့်ကလင်ဒီရစဘွဲ့အားလည်းကောင်း၊ ဆိုဗီယက်ဆိုရှယ်လစ် ပြည်ထောင်စု သမ္မတနိုင်ငံကြီး၏ ဝန်ကြီးများ အဖွဲ့ သဘာပတိဖြစ်သော ဂျူးဇက်စတာလင်အား လည်းကောင်း၊ ဤမည်သော ခေါင်းဆောင်ကြီးသုံးဦးအား လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ရန်ဟူသော အကြံ အစည်ပင်တည်း။

*

ရန်သူနိုင်ငံများမှ ထိပ်တန်းခေါင်းဆောင်များအား ဂျာမန်တို့ က လုပ်ကြံ သတ်ဖြတ်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ အစောဆုံးတွေ့ရှိရသော မှတ်စုမှတ်ရာ စာရွက်စာတမ်းများကို နျူရင်ဘတ်စစ်ခုံရုံးတွင် သက်သေခံ အထောက်အထားအဖြစ် တင်ပြခဲ့၍ ယင်းသက်သေခံပစ္စည်းများအား “ယူအက်စ် . . ၁၅” ဟူသော အမှတ်အသားဖြင့် ဖော်ပြ မှတ်သားထားခဲ့ကြသည် ။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး မဖြစ်ပွားမီ ၁၉၃၉ ခု၊ ဇန်နဝါရီလ ၃၁ ရက်နေ့ က ဂက်စတာ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဟင်းမလားသည် ဂျပန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အိုရီး

မားနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့သည် ။ ယင်းဆွေးနွေးပွဲတွင် ဂျပန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးက ၎င်းတို့ အနေဖြင့် ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင်ကြီး စတာလင်အား လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ရန် စီစဉ်ပြီးဖြစ်ကြောင်း ဟင်းမလားအား ယင်းကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မည်သို့မည်ပုံ ဖွင့်ဟပြောကြားခဲ့သည် ကို ဟင်းမလား၏ အစီရင်ခံစာတွင် အောက်ပါ အတိုင်းပါရှိခဲ့သည် ။

၎င်း (ဂျပန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး) က “ယခုအခါ မိမိတို့ သည် ရုရှား အမျိုးသား ဆယ်ယောက်ကို ဗုံးများ နှင့်တကွ ကော့ကေးရှပ်နယ်စပ်မှ တစ်ဆင့် ဖြတ်ကျော်၍ ရုရှား နိုင်ငံတွင်းသို့ အောင်မြင်စွာ စေလွှတ်လိုက်ပြီဖြစ်ကြောင်း၊ အဆိုပါ ရုရှားဆယ်ယောက်အား စတာလင်ကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ရန် တာဝန်များ ပေးအပ်လိုက်ကြောင်း၊ ယခင်က စေလွှတ်ခဲ့သော ရုရှားအမျိုးသား အများ အပြားမှာ မူ နယ်စပ်တွင် ဆိုဗီယက်တို့ က ဖမ်းမိပြီး ပစ်သတ်ခြင်းခံခဲ့ကြရကြောင်း” စသည် ဖြင့် ထုတ်ဖော်ပြောကြားပါသည် ။

၁၉၃၉ ခုနှစ်တွင် ဂျပန်ဗိုလ်ချုပ် အိုရီးမားက ယင်းသို့ ထုတ်ဖော်ပြောကြားသွားခဲ့ပြီးနောက် စစ်ကြီးဖြစ်ပွားခဲ့၍ ၁၉၄၂ ခုနှစ်နောက်ပိုင်းရောက်သောအခါ ဂတ်စတာပို ဗိုလ်ချုပ် ဟင်းမလားသည် စတာလင်ကို လုပ်ကြံ သတ်ဖြတ်ရန် ဒါဇင်ပေါင်းများ စွာသော ရုရှားများအား ရှေ့တန်းစစ်မြေပြင်မှ တစ်ဆင့် ဖြတ်ကျော်၍ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုအတွင်းသို့ တိတ်တဆိတ် စေလွှတ်ခဲ့သည် ။ အဆိုပါ ရုရှားများမှ ရိုးရိုးသာမန်အရပ်သားများ မဟုတ်ဘဲ ဂျာမန်တို့ ဖမ်းဆီးရမိထားသည့် ဆိုဗီယက် ဗိုလ်ချုပ် ဗလာဆော့ပ်တပ်မှ ရုရှားစစ်သားသုံ့ပန်းများ ပင်ဖြစ်သည် ။

သို့သော် ဟင်းမလား၏ အစီအစဉ်အရ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုအတွင်းသို့ တိတ်တဆိတ် ဝင်ရောက်သွားကြသည့် အဆိုပါ ရုရှားများ

အကြောင်း နောက်ထပ် ဘာသတင်းမျှ မကြားရ မသိရဘဲ ဖြစ်ခဲ့သည် ။
ယင်းသို့ ဖြစ်ရသည် မှာ အခြားကြောင့်မဟုတ်၊ အဆိုပါ ရုရှားသို့ပန်းများ
သည် ၎င်းတို့ အား ဂျာမန်တို့ က ငွေပုံပေး၍ စတာလင်ကို
လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ရန် ပေးအပ်လိုက်သော တာဝန်ကို မဆောင်ရွက်ကြရုံ
မျှမက ဤအကြောင်းကိုပင် ဆိုဗီယက်အာဏာပိုင်များအား ဖွင့်ဟ
ပြောကြားခဲ့ကြသောကြောင့်ပင် ဖြစ်သည် ။

ယင်းသို့ ရုရှားများ ၏ တစ်ပတ်ရိုက်ခြင်းကို ဂတ်စတာပို ဗိုလ်ချုပ်ဟ
င်းမလားသာလျှင်မဟုတ်၊ သူ့လက်အောက်မှ ထောက်လှမ်းရေးဗိုလ်ချုပ်
ချဲလင်းဘတ် ကိုယ်တိုင်လည်း ရုရှားများ ၏
ခေါင်းတုံးပေါ်ထိပ်ကွက်ခြင်းကို အောင့်သက်သက်ဖြင့် ခံလိုက်ရဖူးသည်
။

ဖြစ်ပုံမှာ ချဲလင်းဘတ်သည် စစ်မြေပြင်တွင် ဖမ်းဆီးရမိခဲ့သော ဆိုဗီ
ယက်တပ်နီတော်မှ အရာရှိ တာဝန်များ ပေးအပ်ခဲ့သည် ။ ထိုသို့ တာဝန်
ပေးအပ်ခဲ့သည် မှာ လည်း အကြောင်းမဲ့မဟုတ်၊ ၎င်းတို့ သည် ကွန်မြူနစ်
ဝါဒကို ခါးခါးသီးသီး မုန်းတီးလှပါသည် ။ ၎င်းတို့ အား ဆိုဗီယက် အာ
ဏာပိုင်များက ဆိုက်ဘေးရီးယားသို့ နှစ်ပေါင်းများစွာ
နယ်နှင့်ဒဏ်ပေးခြင်း ခံခဲ့ရဖူးပါသည် ဟူ၍ ခပ်တည်တည်
ပြောကြားခဲ့ကြသောကြောင့်ပင် ဖြစ်သည် ။

သို့ဖြင့် အဆိုပါ ရုရှားစစ်ဗိုလ်နှစ်ယောက်အား ဂျာမန်ထောက်လှမ်း
ရေးအဖွဲ့က လျှို့ဝှက် လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ရေးဆိုင်ရာ အတတ်ပညာများ
ကို စနစ်တကျ လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးခဲ့ကြသည် ။ ယင်းသင်တန်းတွင်
လျှို့ဝှက်လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်မှုများ ၌ နောက်ဆုံးပေါ် ခေတ်မီလက်နက်တစ်
မျိုး ဖြစ်သော ပလပ်စတစ်ဗုံးများကို မည်သို့မည်ပုံ ကိုင်ဆောင်

အသုံးပြုရမည်ဖြစ်ကြောင်း ၎င်းတို့ နှစ်ဦးအား သင်ကြားပေးခဲ့သည်။ ။

ထိုစဉ်က ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင်ကြီး စတာလင်သည် ဆိုဗီယက် တပ်နီတော်မှ ရုရှားစစ်ဗိုလ် နှစ်ဦးက မည်သို့မည်ပုံ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ရန် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခဲ့သည် များကို ဂျာမန်ထောက်လှမ်းရေး ဗိုလ်ချုပ် ချဲလင်းဘတ်က အောက်ပါအတိုင်း မှတ်သားဖော်ပြခဲ့သည်။ ။

“ကျွန်ုပ်၏ လက်နက်ပါရဂူများ သည် စတာလင်ကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ရာ၌ အသုံးပြု ရန်အတွက် ဆန်းကြယ်သည့် လက်နက်တစ်မျိုးကို သီးသန့် အထူးတလည် တီထွင်ပြုလုပ် ခဲ့ပါသည်။ ။ ယင်းလက်နက်မှာ လက်သီးဆုပ်အရွယ်ရှိ ပေါက်ကွဲစေတတ်သော ပလတ်စတစ် ဗုံးအသေးစားကလေးဖြစ်၍ ရုတ်တရက်ဆိုလျှင် ရွံ့တုံးကလေးတစ်တုံးနှင့် ခပ်ဆင်ဆင် တူအောင် ပြုလုပ်ထားပါသည်။ ။ ယင်းပလတ်စတစ်ဗုံးကလေးကို စတာလင်စီးသည့် မော်တော်ကားထဲတွင် ထည့်ပေးလိုက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ။ လိုအပ်သည့်အချိန်တွင် အဆိုပါ ဗုံးကို ဖောက်ခွဲရန်အတွက် ထိန်းချုပ်သည့် ရေဒီယိုလျှပ်စစ် ကိရိယာကလေးမှာ စီးကရက်ဘူး အရွယ်ခန့်သာရှိ၍ ဆယ်ကီလိုမီတာ (၆ မိုင်) အကွာမှ နေ၍ အလိုအလျောက် ဖောက်ခွဲ နိုင်အောင် စီမံထားပါသည်။ ။ ယင်းပလတ်စတစ်ဗုံးကို မော်တော်ကားတစ်စီးထဲတွင် ထည့်၍ စမ်းသပ်ဖောက်ခွဲကြည့်ရာ ပေါက်ကွဲမှုအင်အားမှာ ပြင်းထန်ကြီးမားလှ၍ မော်တော်ကား တစ်စီးလုံး အပိုင်းပိုင်းအစစ်ဖြစ်ကာ ရေရာမရှိအောင် ပျက်စီးသွားခဲ့သည် ကို တွေ့ရပါသည်။ ။”

ချဲလင်းဘတ်သည် ရုရှားစစ်ဗိုလ်နှစ်ယောက်အား အဆိုပါ ပလတ်စတစ်ဗုံးကလေးများ နှင့် အတူ ဂျာမန်လေယာဉ် တစ်စင်းပေါ်တွင် တင်ဆောင်ကာ စတာလင်၏ စစ်ဌာနချုပ်ရှိမည်ဟု ယူဆရသော နေရာတစ်

ဝိုက်သို့ လေထီးဖြင့်ချပေးခဲ့သည်။ သို့သော် ရက်ပေါင်း လပေါင်း အတန်ကြာသည့်တိုင်အောင် ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင်ကြီး စတာလင်မှာ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခြင်း မခံရဘဲ ကျန်းမာ ပကတိ ချမ်းသာစွာ ရှိနေခဲ့သည်။ ။ နောက်ဆုံး၌ ဇာတ်လမ်းဆုံး၍ နိဂုံးချုပ်လိုက်သောအခါ အဆိုပါ ရုရှားစစ်ဗိုလ်နှစ်ယောက်မှာ ရိုးရိုးသာမန်စစ်ဗိုလ်များ မဟုတ်ကြဘဲ အင်ကေဗွီဒီ (NKVD) ခေါ် ဆိုဗီယက်ထောက်လှမ်းရေး အဖွဲ့ကြီးမှ တမင်စေလွှတ်လိုက်သည့် သူလျှို့များ ဖြစ်နေလေရာ ချဲလင်းဘတ်နှင့်တကွ ဂျာမန်ထောက်လှမ်းရေး အဖွဲ့ကြီးမှာ သည် တစ်ပွဲတွင် ရုရှားတို့ ၏ “နှပ်ပစ်ခြင်း” ကို ကောင်းကောင်း ကြီး ခံလိုက်ကြရသည် ဖြစ်သတည်း။

*

နာဇီခေါင်းဆောင်များ သည် စစ်ကြီးပြီးသည့်နောက်ပိုင်း၌ ရှေးဖြစ်ဟောင်း အောက်မေ့ဖွယ်ရာများကို ပြန်လည် ဖော်ထုတ်ရေးသားကြရာ၌ ၎င်းတို့ ၏ လျှို့ဝှက် လုပ်ကြံမှုများ အကြောင်းကို မကြာခဏ ထည့်သွင်းဖော်ပြလေ့ရှိကြသည်။ ။ သို့ ရေးသားကြရာ၌ ထူးထူးခြားခြား လာ၍ တူညီသော အချက်အလက်ကို တွေ့ကြရသည်။ ။ ယင်းအချက်ကား အခြားမဟုတ်။ လျှို့ဝှက်လုပ်ကြံမှုများကို ကြံစည်ကြိုးပမ်းခဲ့ကြသူမှာ “စာရေးသူ” များ မဟုတ်ကြရုံမျှမက အခြားနာဇီခေါင်းဆောင်များ ၏ ယင်းသို့သော လျှို့ဝှက်မှုအကြံအစည်များကို “စာရေးသူ” များက အစွမ်းကုန် ပိတ်ပင်ဟန့်တားခဲ့ ကြရသည် ဟူသော အချက်ပင်ဖြစ်သည်။ ။

ဥပမာ အထက်တွင် ဖော်ပြပါရှိခဲ့သည့် ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင်ကြီး စတာလင်ကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ရန် ကြိုးပမ်းကြံစည်မှု၌ ချဲလင်းဘတ်သည် ဦးစီးသူ ကြိုးကိုင်သူဖြစ်သော်လည်း ၁၉၅၇ ခုနှစ်က ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့သော ချဲလင်းဘတ် ရေးသားသည့်

“နာဇီပါတီ တန်ပြန် ထောက်လှမ်းရေးမှူးချုပ်” ဟူသော စာအုပ်တွင် မူ “စာရေးသူ” ချဲလင်းဘတ်က စတာလင်ကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ရန် ကြံစည်ကြိုးပမ်းခဲ့သူမှာ မိမိ(ချဲလင်းဘတ်) မဟုတ်ဘဲ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ရစ်ဘင်ထရော့သာ ဖြစ်ကြောင်း” ဖြင့် ပြန်လည်စွပ်စွဲရေးသားသည် ကို တွေ့ကြရသည်။ ။

သို့သော် ယင်းဇာတ်လမ်းကိုပင် ရစ်ဘင်ထရော့၏ လူယုံတော်တစ်ဦးဖြစ်သူ မာတင်လူသားက တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ရေးသား တင်ဆက်သည် ကို တွေ့ကြရပြန်သည်။ ။ အောက်ပါစာပိုဒ်မှာ မာတင်လူသား၏ ရေးသားချက်မှ ကောက်နုတ်ဖော်ပြခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ။

*၁၉၄၂ ခုနှစ်လောက်တွင် ဂျာမန်လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့သည် ရုစဘဲကို လျှို့ဝှက်စွာ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ရန် ကြံစည်ခဲ့ရာ ယင်းအကြံအစည်ကို ရစ်ဘင်ထရော့နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ က ပြင်းပြင်းထန်ထန် ကန့်ကွက်ခဲ့ကြပါသည်။ ။ ယင်းလျှို့ဝှက် အကြံအစည်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ချဲလင်းဘတ်၏ ကြံရွယ်ချက်မှာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင် နေထိုင်လျက်ရှိကြသော ဂျာမန်များ နှင့် ဂျာနီမှ ရေငုပ်သင်္ဘောဖြင့် လျှို့ဝှက်စေလွှတ်မည့် ဂျာမန်သူလျှို့ဝှက်တို့ ပူးပေါင်း လုပ်ဆောင်ကြရန်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ။ ကျွန်ုပ်ထံသို့ ယင်းအကြံအစည်များ ပါရှိသည့် စာရွက် စာတမ်းများ ရောက်ရှိလာသဖြင့် ဖတ်ကြည့်လိုက်သောအခါ ယင်းကိစ္စမှာ လုံးဝအရူးထ၍ ကြံစည်စိတ်ကူးထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ။

အချုပ်အားဖြင့်ဆိုရလျှင် နာဇီခေါင်းဆောင်များ သည် ၎င်းတို့ ၏ လျှို့ဝှက်လုပ်ကြံမှု အစီအစဉ်များကို စစ်ကြီးပြီးမှ သာလျှင် “လုံးဝအရူးထ၍ ကြံစည်မှု” အဖြစ် တွေ့မြင်လာကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ။

“တစ်ယူသန်ဝါဒသမားများ နှင့် စိတ်ကူးယဉ်ဝါဒသမားများ ၏ အန္တရာယ်

ရာယ်မှ လုံးဝကင်းရှင်း သည် အထိ ကာကွယ်ရန်မှာ မဖြစ်နိုင်ပေ။ အကယ်၍ သာ တစ်ယူသန်ဝါဒသမား တစ်ယောက်ယောက်က ကျွန်ုပ်အား ဗုံးဖြင့် ဖောက်ခွဲလုပ်ကြံမည်ဆိုပါက ကျွန်ုပ်အဖို့ ထိုင်နေသည် ဖြစ်စေ၊ ထနေသည် ဖြစ်စေ လွတ်စရာအကြောင်းမရှိပေ”

ဟစ်တလာသည် တစ်ခါက အထက်ပါအတိုင်း ပြောခဲ့ဖူးသည် ။ “ လုံးဝကင်းရှင်းလွတ်မြောက် သည် အထိ ကာကွယ်ရန် မဖြစ်နိုင်” ဟူသော စကား၏ အဓိပ္ပာယ်အရ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ အသက်ကို အခြားတစ်ဦးတစ်ယောက်က အပြန်အလှန် ကိုးကားလေးစားခြင်း မရှိပါက မည်သည့် ခေါင်းဆောင်မှ လုံခြုံမှု မရှိနိုင်ဟူ၍ အဓိပ္ပာယ်ရသည် ။

ဤအတိုင်းဆိုပါက ဟစ်တလာသည် ရန်သူခေါင်းဆောင်ကြီးများ၏ အသက်ကို လုပ်ကြံ သတ်ဖြတ်ရန် အကြံအစည်များကို လုံးဝ စွန့်လွှတ်လိုက်ပြီဟူ၍ ထင်စရာရှိသည် ။ သို့သော် ဤထင်မြင်ချက်သည် လုံးဝမှားယွင်းကြောင်း အမေရိကန်သမ္မတ ရုစဘဲ့နှင့် ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ် ချာချီတို့ ၏ *ကာဆာဘလန်ကာ အစည်းအဝေး ကျင်းပချိန်တွင် သိသာထင်ရှားလာခဲ့သည် ။

ထိုအချိန် ထိုကာလမှာ ၁၉၄၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလပင်ဖြစ်သည် ။

*

အနောက်နိုင်ငံများမှ “ကြီးနှစ်ကြီး” ဖြစ်ကြသော အမေရိကန်သမ္မတ ရုစဘဲ့နှင့် ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ် ချာချီတို့ နှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးကြမည့် သတင်းသည် စပိန်နိုင်ငံရှိ ဂျာမန်သူလျှို့ တစ်ဦးထံမှ ဂျာမန်ထောက်လှမ်းရေးဌာနချုပ်သို့ ရောက်ရှိလာခဲ့သည် ။ သို့သော် စပိန်ဘာသာဖြင့် ပေးပို့လိုက်သော အထက်ပါသတင်းကို အမှားမှားအယွင်းယွင်း ဘာသာပြန်မိသဖြင့် ဂျာမန်တို့ အဖို့ အဖိုးတန်သောနေ့ရက်များ နှစ်ရက်သုံးရက်ခန့်

အလဟဿ ဆုံးရှုံးသွားခဲ့ရသည်။ ။

အဆိုပါသတင်းကို စပိန်ဘာသာမှ ဂျာမန်ဘာသာသို့ ပြန်ဆိုရာ၌ "ချာချီနှင့် ရုစဘဲ့တို့ သည် ဝါရှင်တန်မြို့ အိမ်ဖြူတော်တွင် တွေ့ဆုံကြလိမ့်မည်" ဟူ၍ အရမ်းဘာသာပြန်ခဲ့မိကြသည်။ ။ ဖြစ်ပုံမှာ (casa hlanka) ကာဆာဘလန်ကာ ဟူသော စာလုံးသည် "အိမ်ဖြူတော်" ကို ရည်ရွယ်သည့် စကားဝှက်ဖြစ်ရမည် ဟူ၍ အတွေးခေါင်ကာ တလွဲတချော် အဓိပ္ပာယ်ကောက်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ။ အထူးသဖြင့် အာဖရိကမြောက်ပိုင်း မော်ရိုကိုနိုင်ငံကလေးမှ မထင်ရှားလှသည့် အညတြမြို့ကလေး ဖြစ်သော ကာဆာဘလန်ကာမြို့၌ ကမ္ဘာ့ခေါင်းဆောင်ကြီးနှစ်ဦးဖြစ်သော အမေရိကန်သမ္မတနှင့် ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ်တို့ တွေ့ဆုံကြလိမ့်မည်ဟူ၍ လုံးဝ ယုံနိုင်စရာမရှိသောကြောင့် ကာဆာဘလန်ကာသည် အိမ်ဖြူတော်ဖြစ်ရမည်ဟု တထစ်ချ အဓိပ္ပာယ်ကောက်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ။

ထို့နောက် နှစ်ရက်သုံးရက်ခန့်ကြာမှ အခြားအခြားသော သူလျှို့များ၏ သတင်းပေးပို့ချက် အရ ရုစဘဲ့နှင့် ချာချီတို့ တွေ့ဆုံကြသည့် ကာဆာဘလန်ကာမှာ "ဝါရှင်တန်မြို့မှ အိမ်ဖြူတော်" မဟုတ်ဘဲ အာဖရိကမြောက်ပိုင်းမှ မထင်ရှားသည့် မြို့ကလေးတစ်မြို့ ဖြစ်ကြောင်း အတိအကျ သိကြရသည်။ ။ သို့သိရသည် နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဂျာမန် တန်ပြန်ထောက်လှမ်းရေးဌာနချုပ်မှ အကြီးဆုံး ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဖြစ်သော ကင်နားရစ္စသည် အီတလီနိုင်ငံရှိ ဂျာမန်ကင်းထောက်လေတပ်မှ လေယာဉ် များအား အာဖရိကမြောက်ပိုင်း မော်ရိုကိုနိုင်ငံပေါ်သို့ ကင်းထောက်ပျံသန်းကာ ကြီးနှစ်ကြီး တွေ့ဆုံ စည်းဝေးသည့်နေရာကို အတိအကျ စုံစမ်းထောက်လှမ်းရန် ချက်ချင်း အမိန့်ထုတ်ပြန် လိုက်သည်။ ။

ကင်းထောက်လေယာဉ်များ သည် တာဝန်ကို တစ်ဝက်တစ်ပျက်သာ

အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သည် ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည် ။
အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ၎င်းတို့ သည် ရုစဘဲနှင့် ချာချီတို့ တွေ့ဆုံစည်း
ဝေးကြမည့် နေရာဒေသကို အတိအကျလောက်နီးနီး ရှာဖွေထောက်လှ
မ်း နိုင်ခဲ့ကြသော်လည်း ထိုနေရာ ထိုဒေသကို လေကြောင်းမှ ထိရောက်
အောင်မြင်စွာ ဗုံးကြဲ တိုက်ခိုက်ရန်မှာ အလွန်အလွန် ခဲယဉ်းလှသည် ကို
တွေ့ခဲ့ကြရသောကြောင့်ပင် ဖြစ်သည် ။

သို့ဖြစ်ရာ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကင်နားရစ္စသည် အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို စ
စ်ဦးစီးဌာနချုပ်မှူး ဖြစ်သူ ဗိုလ်ချုပ်ကိုက်တဲလ်ထံ အစီရင်ခံလိုက်ရာ ကို
က်တဲလ်မှ တစ်ဆင့် ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာထံ ထပ်ဆင့် အစီရင်
ခံလိုက်သည် ။ ဟစ်တလာသည် ရုစဘဲနှင့်ချာချီတို့ တွေ့ဆုံစည်းဝေး ကြ
မည့်နေရာကို ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ရန် မလွယ်ကူကြောင်း သိရသော်လည်း
ထုံးစံအတိုင်း တစ်စုံတစ်ရာ စိတ်ပျက်သည့် အမှုအရာများ မပြဘဲ နော
က်ထပ်အကြံတစ်မျိုး ကြံပြန်သည် ။ ဂျာမန်လေယာဉ်များ ဖြင့် သွားရော
က်ဗုံးကြဲရန် မဖြစ်နိုင်ပါက ထိုနေရာ ထိုဒေသတွင် မူလကပင် ရှိနေကြ
သော ဗြိတိသျှဆန့်ကျင်ရေးသမား အာရပ်အမျိုးသားမျိုးချစ်များကိုယ်တို
င် ရုစဘဲနှင့် ချာချီတို့ အား လျှို့ဝှက်လုပ်ကြံရန် တာဝန်ပေးရလျှင် ပို၍
အဆင်ပြေ လွယ်ကူမည် မဟုတ်ပါလော။

ဟစ်တလာ၏ အထက်ပါအကြံအစည်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဂျာမန်ထော
က်လှမ်းရေးဌာနမှ ထင်ရှားကျော်ကြားလှသည့် ဗိုလ်ချုပ်အားဝင်း (ယခ
င် ပြင်သစ်ဗိုလ်ချုပ် ဝေဂန်အား လုပ်ကြံ သတ်ဖြတ်ရန် ကြံစည်ခဲ့သူ) က
အောက်ပါအတိုင်းပြန်လည် ထုတ်ဖော် ရေးသားခဲ့သည် ။

*ကျွန်ုပ် မှတ်မိသလောက်ဆိုပါက ကာဆာဘလန်ကာ မြို့သို့ မစွ
တာ ချာချီ ရောက်ရှိ လာခဲ့ပြီးနောက် ချာချီအား အာရပ်မျိုးချစ်များကိုယ်

တိုင် လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်စေရန် ကျွန်ုပ် အား ကိုယ်တဲလ်က ညွှန်ကြားပါသည်။ ။ ယင်းညွှန်ကြားချက်မှာ လည်း ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာထံမှ လာသည့် ညွှန်ကြားချက် ဖြစ်ဟန်တူပါသည်။ ။ ဟစ်တလာသည် ဤကိစ္စအတွက် စပိန်နှင့် မော်ရိုကို နိုင်ငံများ ရှိ ကျွန်ုပ်တို့ ၏ သူလျှိုများကို တာဝန်ပေးလိုဟန် တူပါသည်။ ။

★

ရုစဘဲ့နှင့် ချာချီတို့ သည် ကာဆာဘလန်က အစည်းအဝေးကျင်းပနေစဉ်အတွင်း မော်စကို ** "အန်ကယ်ဂျိုး" (ဝါ) ဦးလေးကြီး "ဂျိုး" နှင့် အပြန်အလှန် အဆက်အသွယ်များ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။ ။

*အီယန်ကိုလ်ဗင်ရေး "ထောက်လှမ်းရေးမှူးချုပ်"

**ရုစဘဲ့နှင့် ချာချီတို့ သည် အချင်းချင်း စာဖြင့်ရေးသားဆက်သွယ်ကြရာ၌ ဂျိုးဇက်စတာလင်အား "အန်ကယ်ဂျိုး" Uncle Joe သို့မဟုတ် U.I ဟူ၍ အတိုကောက်ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲလေ့ရှိကြသည်။ ။

အဆက်အသွယ်များ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။ ။ အဆိုပါ "အန်ကယ်ဂျိုး" ဆိုသူမှာ အခြားမဟုတ်၊ ဆိုဗီယက် ခေါင်းဆောင်ကြီး ဂျိုးဇက်စတာလင်ပင်တည်း။

“လွန်ခဲ့သောညက ကျွန်တော်တို့ သည် ဘာလင်မြို့ပေါ်သို့ ရိုးရိုးဗုံးတန်ချိန် ၁၄၂ တန်နှင့် မီးလောင်ဗုံး တန်ချိန် ၂၁၈ တန်တိတိ ကြဲချခဲ့ကြပါသည်။ ”

အထက်ပါစာပိုဒ်မှာ ကာဆာဘလန်ကာ အစည်းအဝေးကျင်းပနေစဉ်အတွင်း ဗြိတိသျှ ဝန်ကြီးချုပ် ချာချီက "အန်ကယ်ဂျိုး" ထံ ၁၉၄၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၇ ရက်နေ့က အကြောင်းကြားလိုက်သည့် သတင်းလက်

ဆောင်တစ်ပုဒ်ပင် ဖြစ်သည်။ ။

ယင်းသို့ လက်ဆောင်ပါးလိုက်သည့် သတင်းစကားနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဇန်နဝါရီလ ၁၉ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ချာချီထံ ပြန်ကြားလိုက်သော စတာလင် ၏ စာတွင် အဆိုပါ သတင်းလက်ဆောင် အတွက် ကျေးဇူးတင်ဝမ်းမြောက်ပါကြောင်းနှင့် "ဗြိတိသျှလေတပ်မတော်သည် ဘာလင်မြို့ကို ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ရာ၌ ဆတက်ထမ်းပိုးတိုး၍ အောင်မြင်ပါစေကြောင်း ဆုမွန်ကောင်း တောင်းလိုက် ပါသည် " ဟု ဖော်ပြပါရှိခဲ့သည်။ ။

ရုစဘဲ့နှင့် ချာချီတို့ သည် ကာဆာဘလန်ကာမြို့မှ ပြန်လည်မထွက်ခွာကြမီ အရေးကြီးသော လုပ်ငန်းတစ်ခုကို လုပ်ခဲ့ကြသည်။ ။ ယင်းအလုပ်မှာ အခြားမဟုတ်။ ကာဆာဘလန်ကာ အစည်းအဝေးမှ ၎င်းကို "ကြီးနှစ်ကြီး" သဘောတူ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည့် အချက်များကို ကျန် "ကြီးတစ်ကြီး" ဖြစ်သော စတာလင်ထံ တရားဝင် အကြောင်းကြားသည့်အလုပ်ပင် ဖြစ်သည်။ ။

သို့သော် ဤနေရာတွင် ကာဆာဘလန်ကာ အစည်းအဝေးမှ ဆုံးဖြတ်ချက်များ သည် ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင်ကြီး စတာလင်အတွက် အားရကျေနပ်လောက်စရာ ရှိမည်မဟုတ်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ထိုအချိန် ထိုအခါက စတာလင် မျှော်လင့်တောင့်တနေသော ဥရောပတိုက်တွင် ဒုတိယစစ်မျက်နှာဖွင့်လှစ်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ရုစဘဲ့နှင့် ချာချီတို့ ၏ ကာဆာဘလန်ကာ အစည်းအဝေး ဆုံးဖြတ်ချက်များ တွင် တစ်လုံးတစ်ပါးမျှ ပါဝင်ခြင်းမရှိသောကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။ ။ သို့ဖြစ်ရာ ဤအချက်ကို ကြိုတင်သိရှိထားကြသော် ရုစဘဲ့နှင့် ချာချီတို့ သည် ကာဆာဘလန်ကာ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို စတာလင်ထံ တာဝန်ဝတ္တရားအလျောက် အကြောင်းကြားရသော်လည်း နှစ်ယောက်သား "လိပ်ပြာမလုံ" ဘဲ ဖြစ်

နေကြသည်။ ။

“ကျွန်ုပ်တို့ သည် များ မကြာမီအတွင်း မြေထဲပင်လယ်ဒေသတွင် ကုန်းတပ်ရော ရေတပ်ပါ အလုံးအရင်းဖြင့် ဆောလျင်နိုင်သမျှ ဆောလျင်စွာ ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ကြရန် သဘောတူ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြပါသည်။”

ရုစဘဲ့နှင့် ချာချီတို့ ၏ ကာဆာဘလန်ကာ ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့်ပတ်သက်၍ စတာလင်ထံ ပေးစာတွင် အထက်ပါ စာပိုဒ်တစ်ပိုဒ် ဖော်ပြပါရှိခဲ့သည်။ ။ ယင်းစာပိုဒ်အရ မြေထဲပင်လယ်တွင် မဟာမိတ်တပ်များက အလုံးအရင်းဖြင့် ထိုးစစ်ဆင်လာသည့်အခါ ဂျာမန်တပ်များ သည် မြေထဲပင်လယ်ဒေသသို့ လှိမ့်ဆင်းလာကြပြီး မီးကုန်ယမ်းကုန် ခုခံကာကွယ်ရမည်ဖြစ်ရာ ထိုအချိန်တွင် ရုရှားစစ်မျက်နှာ၌ တပ်နီတော်မှာ တစ်နည်းတစ်လမ်းအားဖြင့် သက်သာရာ ရနိုင်မည်ဟူသော သဘောပင်ဖြစ်သည်။ ။

သို့သော် ဤသို့သော တက္ကဗေဒနည်းဖြင့် ကောက်ချက်ဆွဲယူခြင်းမျိုးကို “အန်ကယ်ဂျိုး” က လက်မခံနိုင်ပေ။ ကျေလည်း မကျေနပ်ပေ။ သို့ဖြစ်၍ လည်း ရုစဘဲ့နှင့်ချာချီတို့ ထံ ပြန်ကြားလိုက်သည့် စတာလင်၏ အကြောင်းကြားစာတွင် “၁၉၄၃ ခုနှစ်အတွင်း ဥရောပတွင် ဒုတိယစစ်မျက်နှာ ဖွင့်ခြင်းဖြင့်သာ ဂျာမန်တို့ ဗုန်းဗုန်းလဲကျဆုံးလိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း” ထပ်မံဖော်ပြခဲ့သည်။ ။ တစ်ဆက်တည်းတွင် ယင်းစာထဲ၌ စတာလင်က “ဆိုဗီယက်တပ်များမှာ ဆောင်းရာသီ ထိုးစစ်ကြီးကို မီးကုန်ယမ်းကုန် အစွမ်းကုန် ဆင်နွှဲခဲ့ကြရသဖြင့် ခြေကုန်လက်ပန်းကျနေပြီဖြစ်ရာ လာမည့် ဖေဖော်ဝါရီ လဝက်လောက်တွင် ထိုးစစ်ကြီးကို အပြီးသတ်ကာ ဆိုဗီယက်တပ်များကို အနားပေးရန် ကြံရွယ်

ထားကြောင်း" ထုတ်ဖော်ရေးသားခဲ့သည် ။

သို့သော် စတာလင်၏ စာပါနေစွဲအရ ထိုနေ့ ထိုရက်မှာ ဇန်နဝါရီ ၃၀ ရက်သာလျှင် ရှိနေသေးရာ ထိုနေ့ ထိုရက်တွင် စတာလင်ဂရက် စစ်မျက်နှာမှာ ဆိုဗီယက်တပ်များမှာ အနားမယူနိုင် ကြသေးဘဲ ဖြစ်နေသည် ။ သူတို့ သာလျှင် အနားမယူသည် မဟုတ် ဂျာမန်တပ်များကိုလည်း အနားမပေးဘဲ သဲသဲမဲမဲ အသေအလဲ တိုက်နေကြချိန်ဖြစ်သည် ။

ထိုနေ့မှာ ပင် ဟစ်တလာသည် စတာလင်ဂရက် စစ်မျက်နှာရှိ ဗိုလ်ချုပ် ပေါလပ်စ်ထံမှ ကြေးနန်းစာတစ်စောင်ကို လက်ခံရရှိခဲ့သည် ။

“နောက်ထပ် အလွန်ဆုံး ၂၄ နာရီထက်ပို၍ ခုခံနိုင်စွမ်းမရှိတော့ပါ”

များ မကြာမီ စတာလင်ဂရက် စစ်မျက်နှာမှ ကျဆုံးသူများ ၊ ဒဏ်ရာရသူများ နှင့် အပျက်အစီးများ အကြားတွင် ခိုက်ခိုက်တုန်အောင် အအေးဒဏ်ခံနေရသော ဗိုလ်ချုပ်ပေါလပ်စ်သည် ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာထံမှ မမျှော်လင့်သော လက်ဆောင်ကို ရရှိခဲ့သည် ။ ယင်းလက်ဆောင်မှာ သူမျှော်လင့်တောင့်တနေသည့် ဂျာမန်တပ်ကူများ လည်း မဟုတ်၊ စားနပ် ရိက္ခာများ နှင့် ဆေးဝါးများ လည်း မဟုတ်၊ စစ်လက်နက်များ လည်း မဟုတ်၊ သူရရှိခဲ့သည့် လက်ဆောင်မှာ စတာလင်ဂရက် စစ်မျက်နှာတွင် တာဝန်ယူတိုက်ခိုက်နေကြရသော ဂျာမန်စစ်အရာရှိ ကြီးငယ် ၁၁၇ ယောက်တို့ အား ဂျာမန်စစ်ဦးစီးဌာနချုပ်မှ ရာထူးတိုးမြှင့်ပေးလိုက်သည့် အမိန့် ပြန်တမ်းသာ ဖြစ်သည် ။ အဆိုပါရာထူး တိုးမြှင့်ပေးလိုက်သည့် စာရင်းတွင် သူ့အမည်သည် ထိပ်ဆုံးမှ ပါဝင်နေသည် ကို ပေါလပ်စ် တွေ့ရသည် ။

ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာ၏ အမိန့်အရ ဗိုလ်ချုပ်ပေါလပ်စ်သည် ဖီးလ်မာရှယ်အဖြစ် ရာထူးတိုးမြှင့်ပေးခြင်းခံရသည် ။ သို့သော် အဆိုပါ

ရာထူး တိုးမြှင့်ပေးသည့်အချိန်နှင့် တစ်ပါတည်း ဟစ်တလာ၏ နောက်ဆက်တွဲ သတိပေးချက်လည်း ပါလာခဲ့သည်။ ။ ယင်းသတိပေးချက်မှာ "သမိုင်း တစ်လျှောက်တွင် ဂျာမန် ဖီးလ်မာရှယ်တစ်ဦးသည် ဘယ်တုန်းကမှ လက်နက်ချ အညံ့ခံခြင်းမရှိခဲ့" ဟူသော သတိပေးချက်ပင် ဖြစ်သည်။ ။

နောက် ၂၄ နာရီကြာသောအခါ အသစ်စက်စက်ဖြစ်သော ဖီးလ်မာရှယ်ပေါလပ်စ်သည် သူ၏ စစ်သေနာပတိချုပ်ကြီးဖြစ်သော ဟစ်တလာထံ အောက်ပါအတိုင်း ကြေးနန်းတစ်စောင် ပေးပို့ လိုက်သည်။ ။

“သစ္စာတရားကို စောင့်သိရှိသေသောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ တာဝန်ဝတ္တရား၏ ကြီးမားမှုကို အလေးအနက်ခံယူသောအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အမှတ် ၆ ဂျာမန်တပ်မတော်ကြီးသည် မိမိ၏ တပ်စခန်းကို နောက်ဆုံးတပ်သားနှင့် နောက်ဆုံး ကျည်ဆန်ကုန်သည် အထိ ခုခံတိုက်ခိုက်ပြီးခဲ့ပါပြီ”

ယင်းကြေးနန်းစာကို ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာ ဖတ်ရှုနေသည့် အချိန်မှာ ပင် ဖီးလ်မာရှယ်ပေါလပ်စ်နှင့်တကွ အမှတ် ၆ ဂျာမန်တပ်မတော်မှ စစ်ဦးစီးဌာနချုပ် တာဝန်ခံအရာရှိကြီး အားလုံးတို့ သည် ၎င်းတို့ ပုန်းအောင်းနေကြသည့် မြေအောက်ပုန်းကျင်းထဲသို့ ဝင်ရောက်လာကြသော ဆိုဗီယက်တပ်နီတော် တပ်ကြပ်တစ်ယောက်နှင့် နောက်ပါ တပ်နီတော်သားများကို သေနတ်တစ်ချက်မှ မပစ်ဖောက်လိုက်ကြဘဲ အားလုံး လက်နက်ချ အဖမ်းခံလိုက်ကြသည်။ ။

ထိုနေ့ ထိုရက်မှာ ၁၉၄၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၃၀ ရက်နေ့ပင်ဖြစ်သည်။

